

IDROTTSFÖRVALTNINGEN
Administrativa avdelningen
Handläggare: Ulf Carlsson
Tel. 08-508 28 386
D.nr. 101/647/04

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2006-02-02

IdN 2006-02-14
Nr 8

Idrottsnämnden

Verksamhetsberättelse 2005 för idrottsnämnden

FÖRSLAG TILL BESLUT

Idrottsförvaltningen föreslår att idrottsnämnden beslutar att

1. godkänna verksamhetsberättelsen för år 2005
2. hemställa hos kommunfullmäktige om utökad investeringsram om 73,1 mkr avseende ej förbrukade investeringsanslag
3. godkänna slutredovisning av investeringsprojekten Eriksdalsbadet etapp 2 och upp-
rustning av Stadion etapp 1
4. nedskriva fordringar om 207 065 kr
5. balansera intraprenadens överskott om 375 tkr mot tidigare års ackumulerade överskott
6. överlämna årsredovisningen till kommunfullmäktige
7. förklara ärendet omedelbart justerat

Kjell Karlsson

Verksamhetsberättelse för 2005	Del 1
---------------------------------------	--------------

Sammanfattande analys	3
Ekonomiskt utfall.....	4
Folkhälsa	6
Föreningslivet	8
Idrottsdriften	11
Inomhusanläggningar.....	11
Utomhusanläggningar	13
Övrig verksamhet.....	13
Stöd till handikappidrotten.....	15
Medarbetarna	16
Uppföljning, utvärdering och utveckling	19
Bygga bostäder och utveckla Stockholm	20
Långsiktiga behov av idrottsytor	20
Evenemang.....	22
Regionala frågor.....	23
Göra Stockholm till en ekologiskt hållbar storstad	24
Brukarinflytande och brukarmedverkan	28
Jämställt och jämlikt idrottande	29
Ta ansvar för ekonomin	30
Analys av det ekonomiska utfallet.....	30
Balansräkning	33
Avskrivning av fordringar.....	34
Fastighetsunderhåll	34
Investeringar	34
Integrerat ledningssystem	38
Nytt ekonomisystem	38
IT-utveckling.....	39
Intern kontroll	39
Lokaler	40
Övriga redovisningar.....	41
Leasing.....	41
Nyckeltal	41
Nämndens verksamhet	41
Kommunfullmäktiges uppdrag	41
Gymupphandling.....	42
Utredningar och domar	43

Bilagor:

1. Budgetavräkning per avdelning
2. Specifiering av investeringar samt kommentarer per projekt
3. Slutredovisning av investeringsprojekt
4. Fastighetsunderhåll
5. Centrala nyckeltal KF
6. Nyckeltal för idrottsanläggningar
7. Besöksstatistik simhallar
8. Aktuella leasingavtal
9. Nämndens verksamhet
10. Intern kontroll
11. Personalbokslut
12. Statistik över energiförbrukning
13. Bokslut för idrottsnämnden

Förvaltningen lämnar härmed följande bokslut och verksamhetsberättelse för idrottsnämndens verksamhet år 2005.

Sammanfattande analys

Idrottsnämnden skall främja idrott och friluftsliv för stadens invånare. Nämnden utför stadens bidragsgivning och stöd till idrottsföreningar och andra sammanslutningar, och nämnden svarar även för förvaltning av stadens anläggningar för idrott, bad och motion. Inom nämndens verksamhet ingår att anordna fritidsverksamhet för barn och ungdomar med funktionshinder, och nämnden är också ansvarig för fiskevård inom stadens vatten samt frågor rörande camping och friluftsverksamhet.

För 2005 uppgick kostnaderna till 638 mkr och intäkterna till 188 mkr. År 2004 uppgick kostnaderna till 607 mkr och intäkterna till 197 mkr. Idrottsnämnden redovisar ett nettoöverskott inom driftbudgeten med 19,2 mkr (jämfört med 25,1 år 2004). Större delen av överskottet förklaras av förskjutningar i investeringsbudgeten vilket medfört överskott av drift- och kapitalkostnader med 14,8 mkr. Utomhusanläggningarna i västerort har under året drivits som intraprenad, och intraprenaden redovisar ett nettoöverskott om 0,4 mkr vilket avsätts till resultatfonden.

För investeringar redovisas utgifter om 239 mkr och inkomster om 20 mkr. År 2004 uppgick utgifterna till 201 mkr och inkomsterna till 28 mkr. Upprustning av Stadion, Eriksdalshallen, Zinkensdamms idrottsplats samt pågående nybyggnation av en idrottshall i Hässelby har varit de mest resurskrävande projekten. Totalt har närmare 200 projekt pågått under året.

Som framgår av ovanstående har investeringsverksamheten varit omfattande. Förutom upprustning och modernisering av de klassiska anläggningarna Stadion, Eriksdalshallen och Zinkensdamms IP har nya aktivitetsytor tillkommit genom byggande av Sjöstadshallen, en fullstor idrottshall. På Gubbängens idrottsplats har den befintliga bandybanan utökats med en 7-manna plan, och på Sättra idrottsplats har en högklassig arena för friidrott skapats. Tillkomsten av åtta nya konstgräsplaner för fotboll innebär också ett väsentligt utökat nyttjande både från skola och föreningar.

Nya friskvårdsytor har tillkommit på Åkeshovs och Västertorps sim- och idrottshallar och Eriksdalsbadet. Arbetet med ökad tillgänglighet har fortsatt genom investeringar i nya anläggningar och reinvesteringar i gamla inom den ram om 10 mkr som ingår i trafiknämndens budget.

Idrottsnämndens bidrag till föreningslivet riktar sig uteslutande till de prioriterade grupperna barn, ungdomar och funktionshindrade. Nolltaxan är en stödform som innebär att föreningar med barn- och ungdomsverksamhet kan beviljas nolltaxa och fritt få nyttja idrottsanläggningarna. Totalt får cirka 550 föreningar bidrag till sin ungdomsverksamhet och över 900 föreningar nyttjar stödet nolltaxa eller subventionerad taxa.

Förvaltningen har under året tillhandahållit ett stort utbud av friskvårds- och hälsoaktiviteter som rönt stor uppskattning. Antalet besök uppgick till cirka 3 miljoner under året, vilket är en ökning med 1,6 % jämfört med 2004.

På stadens publika anläggningar har ett stort antal arrangemang ägt rum. Stockholm stadion har exempelvis arrangerat allsvensk fotboll med svenska mästarna 2005, Djurgårdens IF, fotboll i damallsvenskan, damtennis WTA –tour, DN-galan och Stockholm Marathon. Eriksdalsbadet har under året haft cirka 100 arrangemangstillfällen, bl.a. World cup i simning, EM i simhopp och EM i masters är några av de största arrangemangen. På Zinkensdamms IP har Hammarby IF spelat allsvensk bandy. Idrottsplatsen är stadens mest utnyttjade idrottsanläggning med cirka 650 000 besökare per år och i Eriksdalshallen har elitseriehandboll genomförts av Hammarby IF och Djurgårdens IF.

Ekonomiskt utfall

<i>Tkr</i>	KF-budget	Bokslut	Avvikelse
DRIFTVERKSAMHET			
Kostnader	517 100	515 365	+ 1 735
Intäkter	185 800	188 511	+ 2 711
Netto	331 300	326 854	+ 4 446
Varav intraprenaden			
Kostnader	23 575	24 523	- 948
Intäkter	4 500	5 823	+ 1 323
Netto	19 075	18 700	+ 375
Netto exklusive intraprenaden	312 225	308 154	+ 4 071
Kapitalkostnader			
Avskrivningar	68 000	61 086	+ 6 914
Intern ränta	69 500	61 664	+ 7 836
Netto driftverksamhet	468 800	449 604	+ 19 196
Netto driftverksamhet exklusive intraprenaden	449 725	430 904	+ 18 821
INVESTERINGAR			
Utgifter	383 200	239 157	+144 043
Inkomster	0	20 381	+ 20 381
Netto	383 200	218 776	+ 164 424

En specifikation av budgetavräkningen per avdelning redovisas i bilaga 1.

För år 2005 redovisar idrottsnämnden ett nettoöverskott inom driftbudgeten om 19,2 mkr inkl. kapitalkostnader. Exkl. dessa uppgår överskottet till 4,4 mkr netto. 3,5 mkr av överskottet avser driftbudget för Skanstullshallen och halvårsbudget för Sjöstadshallen. Skanstullshallen har ännu inte påbörjats och Sjöstadshallen invigdes senare än halvårsskiftet.

Vissa underskott föreligger som förklaras av extrakostnader i samband med utbyte av gymtrustning för upprustning av lokaler och kringutrustning som inte ingår i det nya gymavtalet. Höjda energipriser och ökade personalkostnader för bl.a. vikarier i samband med basutbildningen har också orsakat underskott.

Fastighetsunderhållet visar ett planerat underskott, medan fastighetsförvaltningen i övrigt redovisar överskott. Övriga delar av förvaltningen redovisar överskott, vilket mer i detalj beskrivs under avsnittet Ta ansvar för ekonomin.

För investeringar redovisas ett överskott med 164 mkr vilket främst beror på förskjutningar av projekten Af Chapman, Skanstullshallen, Sättra ridhus samt anläggande av konstgräsplaner. Detta förklarar även huvuddelen av överskottet för kapitalkostnader om 14,8 mkr.

Verksamhetsutfall

Förutom att förvaltningen redovisar ett positivt ekonomiskt resultat visar även förvaltningens verksamheter en positiv utveckling.

	2004	2005
Besök i simhallarna	2 938 000	2 985 000
Besök i friskvården	1 089 000	1 179 000
Deltagare i fysisk aktivitet på recept	90	393
Anställda med möjlighet att köpa simhallskort	25 000	30 000
Antal deltagare i simskolan	18 900	20 200
Föreningsstöd; bidragsberättigade föreningar	536	541
Föreningsstöd; bidragsberättigade medlemmar	91 850	93 849
Antal medlemsaktiviteter	4 615 000	4 593 000
Antal bokningar av anläggningar och lokaler	297 000	338 000
Antal tillsvidareanställda	421	425
Sjukfrånvaro exkl. f.d. MFO-anställda	6,3 %	5,7 %
Antal konstgräsplaner	9	17
Antal gymnastik- och idrottshallar	204	205

Förbättra välfärden och de kommunala verksamheterna

Idrottsnämndens generella åtaganden:

- Prioritera barns och ungdomars behov av idrott och rörelse genom ett ökat och varierat utbud av anläggningar samt i stödet till föreningar
- Fortsätta arbetet med att utveckla stadens idrottsplatser för spontan idrott och lek enligt framtagna plan
- Öka tillgängligheten för äldre, funktionshindrade och de mest utsatta i befintliga anläggningar. Dels i planeringen av nya anläggningar och dels genom att förbättra bemötandet

- En strategi för kompetensförsörjningen ska fastställas, speciellt för vissa yrkesgrupper. Individuella kompetensplaner ska upprättas för samtliga medarbetare
- Skapa goda förutsättningar för medarbetarnas friskvård och därmed verka för minskad sjukfrånvaro

Folkhälsa

Idrottsförvaltningen skall öka möjligheterna för alla stockholmare oavsett kön, ålder, etnisk och social bakgrund att kunna utöva idrott och motion utifrån egna önskemål och förutsättningar. En ökad fysisk aktivitet och bättre folkhälsa skapar en förbättrad välfärd för staden. Stadens utbud av idrottsanläggningar och den verksamhet som bedrivs på baden är tillsammans med idrottsrörelsens ideella ledarinsatser och skolans schemalagda idrottstimmar en viktig del i ett aktivt folkhälsoarbete.

Förvaltningen skall verkställa idrottsnämndens uppdrag, där det främsta målet är att verksamheten skall utformas så att den uppmuntrar fler människor att utöva någon form av fysisk aktivitet. Förvaltningens verksamhet präglas av ett hälsoperspektiv och har som mål att främja ett rikt, varierat och levande idrottsliv, för såväl bredd som elit. Barn och ungdomar skall uppmuntras till fysisk aktivitet och idrott. Riktade insatser skall göras för att nå underrepresenterade grupper, och nivåerna på entréavgifter och planhyror skall vara anpassade efter målgrupp.

Idrottsnämnden omfattas av stadens folkhälsoplan och ingår med sin ordinarie verksamhet och riktade folkhälsoprojekt i stadens folkhälsoarbete. Idrottsnämnden fastställde den 19 december 2005 ett Idrottspolitiskt program som för första gången tydligt anger idrottsnämndens bedrivna friskvårdsverksamhet i simanläggningar och gym som en kärnverksamhet för idrottsnämnden. Nämnden medverkar därmed till att det nationella folkhälsomålet kring fysisk aktivitet uppnås.

En av de viktigaste uppgifterna för idrottsnämnden har under året varit att erbjuda idrottsrörelsen och skolan i Stockholm en infrastruktur av idrottsanläggningar och ekonomiskt stöd för att kunna bedriva en omfattande idrottsverksamhet bland barn och ungdomar. Medlemskap i idrottsförening är i ett internationellt perspektiv fortsatt högt både bland pojkar och flickor, och de ideella ledarinsatserna inom idrottsrörelsen är fortsatt omfattande och imponerande. Förvaltningens samarbetspartners har blivit fler, och i första hand handlar det om kontakter med idrottsföreningar, skolor, stadsdelsförvaltningar, vårdcentraler, skolsköterskor och apotek.

Överviktiga barn

Projektet för överviktiga barn är ett samarbete mellan i första hand idrottsförvaltningen och skolsköterskor på initiativ av förvaltningen. Verksamheten är främst riktad till icke föreningsanslutna barn och ungdomar i mellanstadieåldern, och friskvårdsansvariga på respektive anläggning är ansvariga för kurserna vilka består av såväl praktik som teori.

Målsättningen för 2005 var att fortsätta eller öka verksamheten på de anläggningar där resurser finns vilket verksamheten har under året omfattat cirka 150 barn. Förvaltning-

en skall aktivt utveckla kvaliteten på kurserna genom att låta deltagarna utvärdera kursinnehåll, ledare etc. Verksamheten utvärderas i slutet av varje termin för att förbättra de områden där det finns brister. Ledare för barngrupperna har under en halvdag mötts för utbildning, erfarenhetsutbyte och verksamhetsutveckling.

Fysisk aktivitet på recept (FaR)

Fysisk aktivitet på recept innebär att läkare rekommenderar sina patienter fysisk aktivitet istället för eller tillsammans med användning av läkemedel. Satsningen är ett uppdrag från regeringen där folkhälsoinstitutet driver arbetet utifrån nationellt uppsatta folkhälsomål för ökad fysisk aktivitet. Sedan hösten 2004 har idrottsförvaltningen inom ett nätverk av friskvårdsaktörer/idrotten erhållit folkhälsoanslag från Stockholms läns landsting (SLL) för att arbeta med FaR. Detta görs gemensamt med SISU-idrottsutbildarna, Länskorpen, Svenska Gymnastikförbundet, Stockholms idrottsförbund och Livsstilsenheten på Karolinska sjukhuset. Hösten 2005 genomfördes två ledarkurser där 17 anställda från idrottsförvaltningen deltog. Allt fler receptkunder söker upp ansvarig kontaktperson på simhallarna vilket har märkts under 2005 i det stora antal ökade kontakter och personliga möten mellan personal och receptkunder. Antalet sålda "FaR-årskort" har ökat kraftigt, från 90 år 2004 till 393 år 2005.

Simhallskortet

I samverkan med stadens personalstrategiska avdelning erbjuder idrottsförvaltningen anställda i Stockholms stad ett subventionerat årskort på stadens 14 simhallar, inkluderande friskvårdsverksamhet såsom grupp- och gymträning. Under 2005 var totalt 37 förvaltningar och bolag, varav 13 stadsdelsförvaltningar, 11 fackförvaltningar och 13 bolag, anslutna till avtalet. Av stadens cirka 46 000 heltidsanställda är därmed drygt 30 000, anslutna och har möjlighet att köpa kortet, vilket är en ökning med cirka 5 000 anställda jämfört med föregående år.

Målet för 2005 var att fler bolag och förvaltningar skulle ansluta sig simhallskortet och att det skulle säljas 25 % fler kort än 2004. Resultatet blev att stadsdelsförvaltningarna ökade med tre, fackförvaltningar med två och ytterligare ett bolag tillkom. Försäljningen ökade med hela 41 %.

Må bra-kurs

Inom ramen för ett Friskare anställda-projekt startade idrottsförvaltningens Må bra-kurs under hösten 2003. Projektet vänder sig till anställda inom Stockholms stad som är i riskzonen att bli eller som redan är sjukskrivna. Kursen kan ingå i den anställdes rehabiliteringsplan och syftar till att ge kunskap om hur balans mellan arbete och fritid skapas, genom att få möjlighet till att jobba både individuellt och i grupp med förändringsarbete. Fysiska aktiviteter varvas med teori under en elva veckor lång utbildning. Under hösten 2004 och under 2005 har förvaltningen även erbjudit femveckors Må bra-kurser riktade mot stadens anställda. Kurserna riktar sig till samtliga anställda där målet är att frisk personal kan få fördjupade kunskaper om bland annat fysisk aktivitet, kost och hälsa. Syftet är att inspirera till en hälsosammare livsstil för att förhindra sjukskrivning. Målet för 2005 var att genomföra 13 kurser. Tre elvaveckors- och åtta femveckorskurser har påbörjats och avslutats under året med sammanlagt 168 deltagare. Under året har förvaltningen även utbildat kursledare internt.

Nya anläggningar

Förvaltningen har under året arbetat med att anlägga fler bollplaner med konstgräs för att öka nyttjandet och ge utövarna ett bättre spelunderlag. Under året invigdes totalt åtta nya konstgräsfotbollsplaner. Nya 7-manna planer har anlagts på Hässelängens BP och Stora Mossens IP (2 stycken). Nya 11-manna planer har anlagts på Farsta IP, Hagsätra IP, Hammarbyhöjdens BP och Blackebergs BP. På Farsta IP, Hammarbyhöjdens BP och Hagsätra IP anlades även syntetbelagda friidrottsytor. Därutöver omlades konstgräsplanerna på Hammarby IP och Zinkensdamms IP. Under hösten har även en 7-manna bandyplan färdigställts på Gubbängens IP.

Förvaltningen anlade även under året kombinerade kulsektorer och boulebanor på Hagsätra IP och Farsta IP detta för att ge ökade möjligheter till spontanidrottande. Boulebanor har även iordningställts på Sättra IP och Hammarbyhöjdens BP. Vidare medverkade förvaltningen vid gatu- och fastighetskontorets upprustning av Vasaparken avseende anläggande av en 7-manna konstgräsfotbollsplan inklusive skolidrottsytor samt en konstfrusen isbana.

En ny idrottshall invigdes under året – Sjöstadshallen. Inom Vällingby sim- och idrottshall och Åkeshovs sim- och idrottshall iordningställdes nya verksamhetsytor för gym m.m. Program och detaljplanearbete pågår för ytterligare idrottshallar i innerstaden, Skanstullshallen på Södermalm och vid Engelbrektsskolan på Östermalm.

Genom egna investeringsmedel och i samarbete med berörda stadsdelsförvaltningar och Stockholms idrottsförbund, (handslagspengar), upprättade förvaltningen program och genomförde projektering för sju ”kulanläggningar”; Gustav Adolfsparken, Bäckahagen, Enskede IP, Bromsten, Sundby, Gläntans IP och Nydal. Därutöver har berörda stadsdelsförvaltningar, via stadsdelsförnyelsemedel, finansierat helt eller delvis anläggande av en 11-manna konstgräsfotbollsplan på Gubbängens BP och två 7-manna konstgräsfotbollsplaner på Rinkeby BP.

Friluftsverksamhet

Förvaltningen har under året påbörjat arbetet med att ta fram en friluftsguide över Stockholms stad och län. Vidare har en översyn av skyltningen till friluftsområdena genomförts. Förvaltningen har även arbetat med förslag till att förbättra kommunikationerna mellan Hellasgården och Nackareservatet för boende i Hammarby sjöstad och andra. Förvaltningen har medverkat i arbetsgrupper för bildandet av naturreservat och upprustningsprogram i bostadsnära friluftsområden, exempelvis Årtaskogen och Sättra friområde.

Föreningslivet

I Stockholm finns ett stort fritidsutbud där föreningslivet svarar för den största och viktigaste delen. Vid en jämförelse mellan idrottsföreningar och övrigt föreningsliv har idrotten cirka 60 procent av föreningarna, 80 procent av medlemmarna och 85 procent av den genomförda verksamheten. Av de bidragsberättigade medlemmarna är cirka 40 procent flickor. Inom gruppen övriga föreningar är andelen flickor dock större.

Utbudet av föreningsaktiviteter är således stort, framför allt för de äldre som kan transportera sig själva till aktiviteterna. För barn och ungdom är det främst den geografiska närheten som styr valet av föreningstillhörighet.

I Stockholm har större delen av föreningslivet i huvudsak goda förutsättningar att bedriva verksamhet för såväl barn, ungdomar som vuxna. Några idrotter har dock svårt att bedriva verksamhet i Stockholm. Nämnas kan flera av vinteridrotterna, skyttesporten och bilsporten. Tillgången på vissa typer av lokaler är dock begränsad. Framför allt inomhusidrotterna och issporterna kan inte få attraktiva tider under vardagar i den utsträckning de önskar. Under de senaste åren har idrottsnämndens satsningar på nya anläggningar gett fler föreningar och ungdomar möjlighet att idrotta i nya lokaler.

Föreningsstöd

Idrottsnämndens bidrag till föreningslivet riktar sig uteslutande till de prioriterade grupperna barn och ungdom samt funktionshindrade. Stödet till barn- och ungdomsverksamhet utgår dels i form av generellt bidrag till föreningar i enlighet med idrottsnämndens regler, dels i form av projektstöd som beviljas för angelägen barn- och ungdomsverksamhet. Det generella stödet innefattar medlemsaktivitetsbidraget, som är ett bidrag för genomförd verksamhet, utbildningsbidrag, lägerbidrag, flickbidrag och ett bidrag för egen verksamhetslokal.

Nolltaxan är också en viktig stödform som innebär att föreningar med barn- och ungdomsverksamhet kan beviljas nolltaxa och fritt få nyttja idrottsanläggningar och allmänna samlingslokaler. Idrottsföreningars vuxenverksamhet ges inte nolltaxa men uppbär ändå subventioner i förhållande till privata kunder. Totalt får cirka 550 föreningar bidrag till sin ungdomsverksamhet och över 900 föreningar nyttjar stödet nolltaxa eller subventionerad taxa.

Särskilda insatser

Stockholms idrottsförbund och Stockholmskorpen har fått stöd för idrottskoleprojekt på mellanstadiet respektive högstadiet. Projekten har främst riktats till invandrarflickor. Fryshuset, Xist's flickverksamhet och fritidsverksamheten för döva ungdomar, DUKIS, har även under 2005 beviljats stöd. Ett annat projekt som beviljats bidrag är projektet "Bättre läktarkultur" som drivs av Alliansföreningarna AIK, Djurgårdens IF och Hammarby IF. Stockholm Summer och Vinter Games (SSG) har även under året fått bidrag för sina internationella ungdomstävlingar.

Stödet till Fryshuset, Xist, Summer och Vinter Games (SSG) samt stödet till Ryttharalliansen är reglerade i särskilda avtal.

Under året har förändringar skett på några områden i bidragsgivningen. Stödet till Fryshuset har utökats genom avtal med staden, även SSG har fått ett nytt avtal som innebar att avtalets längd förkortades, dock är det ingen förändring i det totala stödets storlek. Idrottsnämnden gav förvaltningen i uppdrag att under året utreda hur det framtida extra flickbidraget skulle utformas. I verksamhetsplanen för 2006 beslöt idrottsnämnden på förvaltningens förslag att omforma det generella flickbidraget till ett särskilt projektbidrag för att främja föreningarnas verksamhet för flickor.

Nyckeltal

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Bidragsberättigade föreningar	571	541	540	532	544	535	536	541
Bidragsberättigade medlemmar	82 240	74 982	84 204	89 808	92 835	93 642	91 850	93 849
Andel flickor	39 %	38 %	39 %	39 %	38 %	40 %	39 %	39 %
Medlemsaktiviteter	3 449 312	3 344 185	3 702 873	4 156 505	4 246 079	4 303 409	4 615 196	4 593 466

Cirka 60 % av de bidragsberättigade föreningarna är idrottsföreningar och cirka 80 % av de bidragsberättigade medlemmarna tillhör idrotten. Under året har inga större förändringar skett beträffande föreningsantal, medlemsantal och medlemsaktiviteter utan siffrorna är i stort sett oförändrade jämfört med tidigare år.

Bokning av anläggningar och lokaler

Under år 2005 gjordes 337 581 bokningar på de cirka 2 300 bokningsobjekt som finns i bokningsregistret. Det är en ökning med över 30 % jämfört med år 2004. Cirka 78 000 bokningsbesked har skickats till kunder samt cirka 12 000 veckolistor till de olika anläggningarna. Anledningen till ökningen av antalet bokningar är främst bokningsteknisk. För att möta ökade krav på en mer detaljerad sammanställning över kön- och åldersgrupper görs inbokningen nu mer uppdelad och specificerad än tidigare. Under året är det framför allt fotbollsbokningen som gjorts mer detaljerad så att varje enskilt lag har fått en egen bokning. Barn, ungdomar och handikappade har prioriterats vid tilldelningen av attraktiva tider enligt fastställd prioriteringsordning.

Det kan konstateras att en kraftig ökning har skett avseende föreningarnas nyttjande av e-post, hemsidan och InterBook. Trots detta har målet om en maximal genomsnittlig kötid i telefon på 2 minuter inte kunnat bibehållas. Den genomsnittliga väntetiden har under året varit cirka 3 minuter.

Under året har förvaltningen hyrt tider på Hovet av Arenabolaget för främst Djurgårdens och Hammarbys A-juniorer samt konståkning.

Förvaltningen har haft i uppdrag att informera på hemsidan även om andra möteslokaler än de allmänna samlingslokaler som har stöd från staden. På hemsidan finns nu information om ytterligare ett antal möteslokaler.

Handslaget

Regeringen har beviljat Riksidrottsförbundet en miljard kronor under en fyraårsperiod för satsningar på idrottens barn- och ungdomsverksamhet. Regeringen benämner satsningen "Ett handslag med idrotten", men den kallas i dagligt tal för Handslaget. Stödet skall i huvudsak tillfalla föreningslivet och administreras av specialidrottsförbunden och distriktsförbunden.

Ett av inriktningsmålen i Handslaget är att öka samverkan mellan skolan och idrotten, och ett av målen är att det skall bildas nätverk i varje stadsdelsförvaltning med repre-

sentanter från skolor, idrottsföreningar och företrädare från stadsdelsförvaltningarna. Varje skola som ingår i nätverket ska erbjudas minst tre idrotter under en termin. Verksamheten koordineras av idrottsförvaltningen.

Under de ett och ett halvt år som Handslaget funnits har verksamheten kraftigt utvecklats. Alla 18 stadsdelsförvaltningarna har nätverk med medverkande skolor och föreningar. Framgångsfaktorn har varit att föreningslivet och skolor har mötts kring Handslaget som försökt hitta organisatoriska möjligheter kring lokalfrågan och tillgängliga ledare för att kunna bedriva verksamheten. Det har skapat ökad förståelse för olika kulturer, och barnen har också uppskattat möjligheten att få prova på olika idrotter. Totalt i hela länet har 45 av RF-idrotterna varit representerade. I vissa stadsdelar har dock lokalfrågan varit ett problem då barnen varit tvungna att transporterats till närliggande anläggningar. Inom staden har totalt 84 skolor och 100 föreningar varit engagerade i de olika nätverken, cirka 12 500 aktiviteter har genomförts och uppskattningsvis cirka 8 000 barn har deltagit i verksamheten. Föreningarna i staden har rapporterat att de fått nästan 1 300 nya medlemmar under projektiden.

Idrottsdriften

I samband med underhåll och investeringar har driftstörningar uppstått som gjort att verksamheten på vissa håll störts eller fördröjts, t.ex. Enskedehallen, Stadion, Åkeshovs sim- och idrottshall, Eriksdalshallen, Zinkensdamms IP, konstgräsplaner och byte av gymtrustning. Trots detta har verksamheten fungerat tillfredställande.

På samtliga bemannade utomhusanläggningar och inomhusanläggningar finns generella garantier anslagna för besökarna beträffande:

- Säkerhet
- Brukarmedverkan
- Bra bemötande
- Städning
- Tillgänglighet

Garantierna varierar lokalt något i fråga om exempelvis frekvens i städning och former för brukarmedverkan. Respektive enhet har ansvarat för att garantierna efterlevs.

Inomhusanläggningar

Förvaltningens mål var att det totala antalet besöken i simhallarna skulle nå 2,9 miljoner under 2005. Utfallet blev totalt 2 985 000 besök i stadens simhallar, en ökning med 1,6 % jämfört med föregående år.

Idrottsförvaltningen upphandlade under 2005 ny gymtrustning och erhöll en helt ny maskinpark i sju anläggningar. Ombyggnationer och avsaknad av träningsmöjligheter medförde att förvaltningen tappade 85 000 besök under årets sista månad. Sett till friskvården totalt, gruppträning, gym och övrig friskvårdsverksamhet, har besöken ökat med 8,3 %.

Simhallarna har arbetat med att bredda det utbud av gruppträningsaktiviteter som erbjuds kunderna. I augusti var idrottsförvaltningen medarrangör till ett friskvårdskonvent med fokus på gruppträning. Idrottsförvaltningens fem utomhusbad hade öppet

under sommaren, och sommarsimskola bedrevs på fyra av baden. I övrigt arrangerades bland annat en festival, prova på-verksamhet, danskvällar och teater på bassängbaden.

Bad, lek i bassängen och motionssim har lockat en stor mängd besök under 2005. Allmänhetens tider och speciella barn- och lektider har ytterligare bidragit till simhallarnas viktiga funktion som anläggningar för spontanidrott. I vissa av de simhallar som har en tillhörande idrottshall har det funnits schemalagda tider för spontanidrott. Spontanidrott för barn och ungdomar har också skett i samverkan med föreningar.

Prova på-verksamhet och kom i gång-grupper är uppsökande idrottsverksamhet som har syftat till att locka nya kunder och målgrupper, och i samband med skolloven har olika prova på-aktiviteter erbjudits. Beträffande kom i gång-grupper har simhallar med gruppträning haft anpassade pass och grupper vilka har riktat sig till dem som behöver extra stöd för att komma igång med fysisk aktivitet. Förvaltningen har också satsat på marknadsföring och attraktiv verksamhet för barn och ungdomar i samband med skolloven. Aktiviteter, såsom olika typer av idrott och disco, har arrangerats i samverkan med andra aktörer.

Inför internationella kvinnodagen marknadsfördes ett stort utbud av tjejaktiviteter på simhallarna. Ett par simhallar har haft schemalagd kvinnotid i bassängerna och det har förekommit träning i gym enbart för kvinnor under vissa tider. Under 2005 har det även anordnats kursverksamhet för kvinnor, tjejkvällar i simhallar och idrott särskilt riktad mot flickor.

Antalet skolgymnastikanläggningar med kortlås ökade från 63 till 65 under året vilket möjliggör en bättre tillgänglighet. Västertorps sim- och idrottshall förlängde öppethållandet under sommaren med cirka 110 timmar.

Aktivitetsbokningen

Att starta aktiviteter för barn och ungdomar är prioriterat för aktivitetsbokningen. Under 2005 utökades aktivitetsbokningen till att även boka de fasta aktiviteterna i västerort och under året startade samtliga anläggningar i västerort nya grupper. Från att 2004 totalt administrerat 84 grupper ökades antalet grupper till 145, vilket var en ökning med närmare 600 deltagare fördelat på väster- och söderort. Två tredjedelar av 1 600 deltagare är barn och ungdomar. Drygt 60 ledare, både interna och externa, har varit engagerade.

Simskola

Simbokningen ansvarar för idrottsförvaltningens simskola och administrerar bokning, elevreskontra, marknadsföring, rekrytering och anställning av simskolepersonal samt utbildning. Simskola har bedrivits på tolv av stadens simhallar under 2005, totalt har 20 200 elever undervisats under året, en ökning med 1 300 eller 6,9 % jämfört med 2004.

Till allmänhetens simskola anmäler föräldrar sina barn och undervisningen har mestadels bedrivits av timanställda simlärare, vanligtvis på eftermiddagar samt helger. Kur-

serna för allmänheten är 8 x 30 minuter och fyra kursstarter genomfördes under 2005 samt intensivkurser under våren och sommaren.

Inför läsåret 2005 erbjöds samtliga skolor simundervisning med prioritet på andraklassare. Erbjudandet gick ut till cirka 260 kommunala och privata skolor. Skolsim bedrevs till största delen av fast personal under dagtid, och kurserna för skolorna är 12 x 30 minuter och två kursstarter genomfördes under 2005.

Simbokningen har haft ett bra samarbete med Stockholm simklubbar under 2005. Samtliga klubbar erbjöds att medverka i sommarsimskola och fyra var intresserade; Neptun, Polisen, SKK och Spårvägen. Eriksdalsbadet, Älvsjöbadet, Nytorpsbadet och Nälstabadet hade sommarsimskola, varav Eriksdalsbadet hade cirka 1 600 barn i simundervisning.

Utomhusanläggningar

Idrottsplatsernas stora besöksgrupp är idrottsföreningarnas medlemmar. Förvaltningen skall ansvara för att verksamhetsytorna motsvarar brukarnas förväntningar på servicen.

Utöver ordinarie föreningsverksamhet har föreningslivet arrangerat flickturneringar i fotboll på utomhusanläggningarna, och föreningar har arrangerat prova på-dagar och idrottsskolor för barn och ungdomar. Positivt är att utomhusidrotten under de senaste åren börjat finna former för lämpliga lovaktiviteter. Idrottsplatserna kan erbjuda ytor för spontanidrott på is, gräs och andra verksamhetsytor.

Skridskoåkningen under vintersäsongen har återigen visat sig vara en populär aktivitet vilket syns runt om på stadens rundisbanor, naturisbanor och övriga isbanor. Allmänhetens åkning företräder utomhusidrottens spontanidrott under vinterhalvåret. De tre driftområdena redovisar cirka 200-600 besökare/dag på konstisbanorna under tiderna för allmänhetens åkning. Sjöisbanorna, vilka underhålls av förvaltningen, utnyttjas också flitigt under vinterhalvåret där långfärdsskridsko blir en alltmer populär fritidssysselsättning.

Övrig verksamhet

Upprustningen av förvaltningens ridanläggningar enligt den plan som antogs 1999 har fortsatt under året. På Farsta ridanläggning iordningställdes nya foderförråd och stallplatser, vidare projekterades det för en ny uteridbana och en förbättring av utemiljön. På Grimsta ridanläggning genomfördes projektering för uppförande av ett nytt mindre ridhus. Inför upprustningen och moderniseringen av Åkeshovs ridanläggning genomfördes projektering avseende iordningställande av nya klubblokaler, stallplatser, foderförråd, rasthagar, parkeringsplatser samt ett nytt ridhus. Arbetet med upprättande av en ny detaljplan för Sättra ridanläggning pågick under hela året. Produktionsstarten är planerad till hösten 2006.

Efterfrågan av bryggplatser för fritidsbåt är stor i Stockholm. För närvarande står 665 personer i kö för en bryggplats. (Båtklubsverksamheten ej inräknad.) Förvaltningen prövar olika platser där nyetablering av brygganläggningar kan vara möjlig. Exempelvis förbereds för ytterligare platser i Hammarby sjöstad.

Fritidsomsorgen

Målet för fritidsomsorgsverksamheten är att utveckla och främja fritidsutbudet för personer med insatsen särskilt boende enligt LSS (Lagen om Stöd och Service till vissa funktionshindrade) i staden. Alla aspekter av fritid - friluftsliv, idrott, kultur och social samvaro - står i fokus. Fritidsomsorgens slutgiltiga mål är att ge dessa vuxna personer med utvecklingsstörning samma möjligheter till en rik och bred fritid som övriga vuxna stockholmare.

Målgruppen är inte homogen och har olika behov och krav på fritiden. Fritidsomsorgen måste därför arbeta för att utbudet dels skall vara brett - både i aktiviteter och tillfällen - och dels kunna passa personer med alla de olika grader av funktionshinder som målgruppen har. För att både få en bredd och så mycket aktivitet som möjligt samarbetar handikappkonsulenter med bl.a. Studieförbundet Vuxenskolan, NBV, FUB, lokala föreningar, kommunerna i Storstockholm, kulturförvaltningen och flera andra aktörer inom fritidssektorn. Aktiviteter sker på så många håll att en uppskattning av antalet deltagare är omöjlig att låta sig göra.

De semesterresor förvaltningen genomförde under sommaren 2005 hade 96 deltagare fördelat på 15 arrangemang. Verksamheten är mycket uppskattad och deltagarna fick både en härlig semestervecka och den omsorg de behöver.

Träffstugan

Träffstugan är en fritidsgård i norra Sköndal vars kommunövergripande verksamhet vänder sig till barn och ungdomar i åldrarna 7-20 år med rörelsehinder. I mån av plats kan också deltagare upp till 25 år delta i verksamheten. Vid Träffstugan skall ungdomarna själva bestämma över verksamheten på samma sätt som ungdomar gör på övriga fritidsgårdar i staden. Träffstugans verksamhet är uppdelad i eftermiddagsverksamhet för barn i grundskoleåldrarna och kvällsverksamhet för tonåringar.

Förutom Träffstugans ordinarie fritidsgårdsverksamhet har bland annat rullstolsträning i samarbete med Tranan Handikappidrottsförening bedrivits. Även teaterbesök och olika studiebesök och lovverksamhet har genomförts. Halliwicksimning på Sandborgsbadet, handikappridning i Vällingby Ridhus, friluftsgruppen "Rövare På Hjul" som träffas på Stora Sköndal året runt, samt dagkolloverksamheten Sommarslottet under sommaren är också populära verksamheter som genomförts under året.

Verksamhetens mål är att besökarna ska knyta nya kontakter, lära sig handskas med konflikter de råkar in i och hela tiden tänja på sin yttersta gräns för vad de tror sig klara av. Träffstugan har under året arbetat med att bygga upp ett nära samarbete med skolor och handikapporganisationer. Bland annat har samarbetet med IFAH – Idrott för alla handikappade, fortsatt under 2005, vilket innebär att de lånar Träffstugans lokaler för att bedriva ungdomsgårdsverksamhet för förståndshandikappade i åldrarna 13-25 år.

Stöd till handikappidrotten

Idrottsnämnden har fullmäktiges uppdrag att utreda förutsättningarna för att etablera ett Idrottens Hus för funktionshindrade med Stockholms Handikappidrottsförbund. Idrottens Hus har funnits med i stadens förhandlingar med Stockholms läns landsting där flera objekt ingår, bl.a. inköp av sim- och idrottshallen vid Bromma sjukhus som ett idrottens hus för handikappidrotten.

Stockholms Handikappidrottsförbund har under 2005, efter att ha under 2004 undersökt förutsättningarna att fullfölja planerna på ett regionalt aktivitetsbidrag till handikappidrotten, beslutat att lägga ner dessa regionala ambitioner. Det visade sig alltför svårt att samla alla kommuner till ett gemensamt ställningstagande.

Under allhelgonahelgen 2005 genomfördes en internationell tävling för handikappidrotten på klubbnivå. Tävlingen som heter Stockholm Games/Solnaspelen, och som samlade 9 olika idrotter, genomfördes för första gången. Det administreras centralt av kansliet för Stockholm Summer Games, samtidigt som varje idrott tar det fulla ansvaret för genomförandet av tävlingarna. Tävlingen blev en sportslig succé och är tänkt att återkomma årligen. En organisationskommitté bildades året dessförinnan och den befintliga tävlingen Solnaspelen finns med som en stomme. Stockholm genom idrottsnämnden och Solna kommun bidrar aktivt i planeringen och ekonomiseringen av tävlingen.

Arbetet med ökad tillgänglighet har fortsatt genom investeringar i nya anläggningar och reinvesteringar i befintliga. En bemötandebildning har också startats under 2005, och ingår i basutbildningen av all personal inom idrottsdriften. Under året gjordes en särskild tillgänglighetsinsats kopplad till Eriksdalsbadet, när förvaltningen lät bygga en hundkoja till ledarhund för att möjliggöra för blinda med ledarhund att kunna besöka badet.

Under året har idrottsförvaltningen också medverkat i planering och genomförande av en nationell kommunkonferens om Funktionshinder tillsammans med Föreningen Storstockholm kultur och fritidschefförening, Svenska Handikappidrottsförbundet och Sveriges Kommuner och Landsting. På konferensen, som samlade cirka 140 deltagare, medverkade bland andra idrottsnämndens ordförande.

Tillgänglighetsanpassning i anläggningarna inom ramen för 10 mkr inom trafiknämndens budget har pågått i Enskedehallen, Brännkyrkahallen och Åkeshovs sim- och idrottshall. Förvaltningen planerar regelbundet för och kommunicerar med nämndens handikappråd om förbättrad tillgänglighet för människor med funktionshinder. Det är viktigt att dessa frågor beaktas och inarbetas i program för samtliga om-, till- och nybyggnationer.

Den handikappverksamhet som bedrivits i simhallarna har till stor del skett i form av träning i föreningar, evenemang och aktiviteter kring loven. Det finns även handikappanpassad verksamhet i förvaltningens utbud, vattengympa och en kurs för överviktiga barn. Eriksdalsbadets nya gym har en handikappanpassad maskinsida vilken

stod klar i slutet av året. Merparten av handikappidrotten sker i de anläggningar där tillgängligheten är utformad ur ett handikapperspektiv.

Handikappturnering i fotboll utfördes av Djurgårdens IF på Grimsta IP. Friidrotten i söderort har medverkat till aktiviteter för handikappade personer i Sättra friidrottshall och på Enskede IP.

Medarbetarna

Vid årsskiftet hade förvaltningen 425 tillsvidareanställda med månadslön, samt cirka 600 timavlönade. Förvaltningen hade vid samma tidpunkt 63 personer med tidsbegränsad anställning. Av de tillsvidareanställda är 145 kvinnor och 280 män. Medelåldern i förvaltningen är 45 år, för kvinnorna 40 år och för männen 47 år (2004 var medelåldern 44 år).

Personalbokslut för 2005 redovisas i bilaga 11.

Personal och kompetensförsörjning

I förvaltningen finns 78 anställda födda på 1940-talet, vilket innebär att många av förvaltningens medarbetare kommer att avgå med ålderspension under den kommande tioårsperioden. Möjligheterna att rekrytera nya medarbetare är i dagsläget mycket goda. Möjligheterna till bemanning framöver kommer bl.a. att vara beroende av rådande arbetsmarknadssituation, eventuella omorganisationer och konsekvenser av stadens utvecklingsavtal som trädde i kraft den 1 januari 2006.

Förvaltningen har medvetet satsat på en generationsväxling främst inom driftavdelningen genom de ungdomsprojekt som förvaltningen medverkar i och som finansieras inom Kompetensfonden. Projekten har slagit mycket väl ut, och fem ungdomar har fått anställning, vikariat eller tillsvidareanställning inom förvaltningen.

Under 2005 har den *basutbildning* för personalen inom idrottsdriften som genomförs med medel från Kompetensfonden fortsatt med inriktning mot tre olika verksamhetsområden och personalkategorier; idrott ute, simbokningen/simhallar och ambulerade tillsyn/idrottshallar. Reaktionerna från personalgruppen har generellt sett varit mycket positiva och närvaron har varit hög. Personalgruppen på driftavdelningen har under 2005 genomgått åtta av tio utbildningsdagar vardera vilket motsvarar drygt 2 000 utbildningsdagar, beräknat på alla medarbetares utbildningstillfällen. Utbildningen har genomförts utan ersättning för den personalförstärkning som krävts för att bemanna anläggningarna under utbildningstiden. Om alla pass hade ersatts med vikarier skulle kostnaden uppgått till 2 mkr.

Inom området idrott ute finns ingen särskild yrkesutbildning. Projektet *Traineeprogram för idrottsplatsarbete* syftar till att delge den kompetens som under många år samlats hos de anställda inom verksamhetsområdet till ungdomar. Målet är att utbilda denna målgrupp i idrottsplatsarbete, och projektet skapar en kvalificerad rekryteringsbas som är mycket betydelsefull då genomsnittsåldern är hög i den ordinarie personalstyrkan och pensionsavgångar sker varje år. Inom ramen för traineeprogrammet har ytterligare fyra personer anställts från och med den första december 2005. De ska ledas

av erfarna handledare under tio månader på utomhusanläggningarna. Av de trainees som slutförde sin anställning under hösten 2005 har en fått tillsvidareanställning och en ett vikariat.

Förvaltningen driver med medel från kompetensfonden även ett utvecklingsarbete med syfte att skapa underlag för *validering av idrottsplatsarbete*. Projektet fortgår enligt plan under 2006 och arbetet kan följas i ett särskilt nyhetsbrev, underlag för en kravspecifikation för IP-arbetare är framtaget och ett remissförfarande pågår.

Idrottsförvaltningen har under 2005 anställt två personer med tidsbegränsad anställning med anställningsstöd under sex månader till driftavdelningen idrott ute med anledning av regeringens sysselsättningspaket. Under 2006 kommer ytterligare fyra personer att anställas.

Personalrörligheten har sedan våren 2005 påverkats av stadens rekryteringsbegränsningar. Detta har inneburit ett dispensansökningsförfarande innan externrekrytering. Rekryteringen har därför i huvudsak skett internt inom förvaltningen. Rörligheten till och från övriga förvaltningar är låg till följd av verksamhetens unika karaktär. Under året slutade 48 personer, timavlönade inte medräknade, och fyra medarbetare avgick med ålderspension. Antalet chefer i förvaltningen uppgick vid årsskiftet till 51, varav 6 var kvinnor (år 2004 8 kvinnor och 45 män).

Under året har personalen på simhallarna genomgått den årliga HLR- och livräddningssutbildningen. Ett stort antal medarbetare har utbildats inom friskvård, exempelvis internt för att ansvara för kursverksamhet men även externa utbildningar inriktade på olika typer av gruppträningsformer. Personal inom utomhusidrotten har utbildats inom vissa fackområden såsom heta arbeten, och ett antal studiebesök har genomförts under året.

Övertalig personal

Utvecklingsgruppen, en personalpool som överförts från f d MFO, har även 2005 tillhört idrottsförvaltningen. Gruppen består av sex personer och projektet fortsätter under 2006. Förvaltningens egen övertalighet är löst.

Arbetsmiljö

Under 2005 genomfördes för fjärde gången den psykosociala enkäten "spårhunden". Undersökningen ligger till grund för förändringar och förbättringar inom den psykosociala arbetsmiljön, och resultatet av undersökningen kommer att redovisas i början av 2006. De bemannade idrottsanläggningarna har genomfört arbetsmiljöronder.

Förvaltningen har sedan starten samverkansavtal med de fackliga organisationerna. Avtalet innebär att arbetsplatsträffar regelbundet hållits på alla arbetsplatser. Avtalet innebär också att medarbetarsamtal och lönesamtal i samband med löneöversyn har hållits. Samverkan har även skett genom de partsammansatta samverkansgrupperna som finns i förvaltningen.

I arbetsmiljögruppen har förslag till ny delegationsordning för arbetsmiljö arbetats fram. En utvecklingsdag kring arbetsmiljöfrågor har genomförts mellan förvaltningen och de fackliga organisationerna.

Förbättra medarbetarnas hälsa

Medarbetarna har genom sitt anställningskort möjlighet att till fri entré besöka nämndens simanläggningar för att simma eller gå på gym. Medarbetarna erbjuds även möjlighet att delta på förvaltningens idrottsklubbs utbud av aktiviteter. Under året har ett flertal kampanjer för ökad fysisk aktivitet genomförts.

Under 2005 har idrottsförvaltningen varit hälsodiplomerad. Under året har ett antal aktiviteter genomförts, bl.a. två motionskampanjer med totalt 364 deltagare, två seminarier med föreläsningar om ork och stress, fri frukt på huvuddelen av enheterna och hälsoprofiler har genomförts för 20 anställda. En enkät riktad till personalansvariga chefer med frågor om hur det interna hälsoarbetet bedrivs på den egna arbetsplatsen har genomförts. Enkäten visar att rekommenderade riktlinjer för medarbetarsamtal används, och som en sammanfattning av enkätsvaren kan konstateras att personalansvariga chefer är medvetna om vilket ansvar de har och att de är aktiva i det interna hälsoarbetet. I arbetet med det interna hälsoarbetet 2006 kommer hänsyn att tas till de önskemål och synpunkter som kommit fram i enkäten.

Förvaltningens avsikt är att bli rediplomerad under 2006. Rediplomering innebär att tydliggöra organisation, strategi och ansvar för personalansvarig chef och medarbetare för det långsiktiga hälsoarbetet på olika nivåer i förvaltningen. Den övergripande samordningen ansvarar administrativa avdelningen för.

Förvaltningens sjukfrånvaro under 2005 uppgick till 5,7 %, exklusive de anställda som överförts från MFO (6,4 % inkl. MFO). Detta är en minskning i förhållande till 2004 med 0,5 procentenheter. Det är framförallt korttidsfrånvaron 1-14 dagar som minskat. Enligt förvaltningens bedömning är långtidssjukskrivningarna i relativt liten omfattning arbetsrelaterade. Förvaltningen har ett nära samarbete med Försäkringskassan där förvaltningen har kontakt med utsedd rehabiliteringssamordnare. Under året har förvaltningen genomfört rehabiliteringsutredningar för alla långtidssjuka anställda där det inte varit uppenbart inaktuellt. Förvaltningen har under året tagit fram en policy för rehabiliteringsarbetet. Syftet är att strukturera och systematisera arbetet med rehabilitering samt klargöra vilket ansvar och vilka skyldigheter och rättigheter respektive part har i ett rehabiliteringsärende.

Övrigt

Förvaltningen har under året arbetat med BAS – arbetsvärdering. Förvaltningens befattningar har värderats enligt angiven modell från Stockholms stad, och personalansvariga chefer har värderat sina respektive befattningar. Kartläggningen beräknas vara avslutad 2006.

Arbetet med att samla in uppgifter om bisysslor från alla tillsvidareanställda avslutades 2005. Syftet var att få veta om anställda har bisysslor som kan inverka negativt på för-

troendet för verksamheten. Samtliga anmälda bisysslor har godkänts i samråd med förvaltningens jurist.

Under våren 2005 fortsatte införandet av LISA-självservice för personalen på Fleminggatan 8 och månadsanställda i Tensta och Vällingby sim- och idrottshallar. Införandet fortsatte under hösten och i januari 2006 används systemet av samtliga anställda på Fleminggatan 8 samt i fem sim- och idrottshallar och på fyra idrottsplatser. I augusti gjordes en enkätundersökning för att utvärdera användningen av systemet, och därefter beslutades att införandet skulle fortsätta enligt planen. Före utgången av 2006 kommer systemet att vara infört på samtliga arbetsplatser inom förvaltningen.

Jämställdhets- och mångfaldsplan

Jämställdhetsgruppen har reviderat planerna för jämställdhet och mångfald och sammanfört dessa till en Jämställdhets- och mångfaldsplan. Denna har lagts ut på förvaltningens intranät.

Uppföljning, utvärdering och utveckling

Uppföljnings- och utvärderingsarbetet har under året i huvudsak följt den fastställda utvärderingsplanen. Under våren genomfördes sista delen av studien Ung Livsstil för gymnasieelever. Totalt besvarade drygt 1 500 gymnasieelever enkäten.

Genomförda uppföljningar och utvärderingar 2005

Kundundersökningar

Konstfrusna isbanor
Spånga fotbollshall
Bollplaner
Stadens gym
Må Bra-Kurser
Överviktiga barn

Redovisat till:

Idrottsnämnden
Idrottsnämnden
Idrottsnämnden
Idrottsnämnden
Ej redovisad
Ej redovisad

Uppföljning och undersökningar

Ungdomars badvanor i Stockholms stad
Ung Livsstilsstudie (gymnasie, hög- och mellanstadiet idrottsvanor)
Uppföljning av föreningsdrivna anläggningar
Uppföljning Västerort ute
Spårhunden, arbetsmiljöenkät

Idrottsnämnden
Delrapporter finns
Idrottsnämnden
Idrottsnämnden
Ledningsgruppen

Förvaltningen kontrollerar och följer upp även vissa verksamheter som sköts på uppdrag av staden. Under året har service- och kvalitetsnivå undersökts genom enkätundersökningar gällande intraprenaden/driftområde idrott ute Västerort, samt maskinistorganisationen på Dalkia Facilities Management AB. En undersökning har också gjorts på den föreningsdrivna idrottsplatsen Älvsjö IP.

Bygga bostäder och utveckla Stockholm

Idrottsnämndens generella åtaganden:

- I planprocessen för nya bostadsområden tidigt medverka till inplanering av nya idrottsanläggningar
- I samarbetet med andra förvaltningar och organisationer verka för att fler ytor för fri lek och spontanidrott skapas i parker och grönområden, på skolgårdar och i andra lämpliga områden i närheten där barn och ungdomar bor

Långsiktiga behov av idrottsytor

Idrottsnämnden har vid ett flertal tillfällen uttalat att om idrottsmark skall ianspråktagas för annat ändamål skall fullgod kompensation ges för att uppgradera näraliggande anläggningar eller för uppförande av nya. Under åren 2001 till 2005 har sex bollplaner exploaterats; Fagersjö BP, Hässelby västra BP, Hässelby östra BP, Larsboda BP, Råcksta BP och Skärholmens BP. På Lisebergs BP har 7-manna bollplanen exploaterats, och inom Hagsätra IP har vissa ytor exploaterats. Fullgod kompensation har enligt förvaltningen utgått för dessa exploateringar. Följande ersättningsanläggningar har möjliggjorts genom medel från exploatering av ovanstående bollplaner:

- som kompensation för Fagersjö BP och Larsboda BP genomfördes en upprustning och modernisering av Farsta IP i form av anläggande av en 11-manna konstgräsfotbollsplan inklusive syntetbelagda friidrottsytor, rundbanor och segment.
- som kompensation för avstående av idrottsmark (randområde) för bostadsbyggnation påbörjades under året modernisering och ombyggnad av Hagsätra IP genom anläggande av en 11-manna konstgräsfotbollsplan inklusive syntetbelagda friidrottsytor. Vidare påbörjades projekteringen för en ombyggnad och modernisering av befintlig omklädningsbyggnad samt parkeringsplatsen.
- projektering genomfördes under året inför anläggande av en 11-manna konstgräsfotbollsplan på Vårbergs IP som kompensation för exploateringen av Skärholmens BP.
- som kompensation för Hässelby västra BP och Hässelby östra BP erhöll förvaltningen två nya 7-manna bollplaner på Hässelängens BP och Maltesholmsskolans BP. Den sistnämnda färdigställdes 2004. Tidigare genomförd delkompensation är en 11-manna konstgräsplan på Hässelby Gårds BP.
- som kompensation för Råcksta BP iordningställdes en 11-manna konstgräsfotbollsplan på Blackeberg (östra) BP och en ny 7-manna grusbollplan anlades på Åkeshovs BP.

Under 2005 har diskussioner om exploatering förts avseende ytterligare sex bollplaner; Gröndals BP, Mariehälls BP, Mellangårdens BP, Västberga BP, Västboda BP och

Västertorps BP. Avseende Västboda BP så minskas bollplanen till en 7-manna plan och på Västertorps BP kvarstår en 5-manna plan. Vidare uppmärksammar och följer förvaltningen de exploateringsplaner som pågår inom staden avseende byggnation av nya bostadsområden t.ex. Nordvästra Kungsholmen, Norra Station, Hjorthagen – Värtanområdet, Kärrtorp och Skarpnäck.

Långsiktiga planeringsinstrument

Under året har utveckling av långsiktiga planeringsinstrument för investeringar fortsatt. Ett planeringsinstrument som förvaltningen använder sig av är klassificering av anläggningarna. För utomhusanläggningarna antogs ett reviderat ärende under hösten 2005 av idrottsnämnden, och arbetet med motsvarande klassificeringsärende för inomhusanläggningarna påbörjades under året. Förvaltningen bedömer att ärendet kan föreläggas idrottsnämnden under 2006. Under året påbörjades även arbetet med att utarbeta en långsiktig investerings- och utvecklingsplan och förvaltningen är lyhörd för önskemål om nya anläggningar, moderniseringar och upprustningar i diskussioner vid möten med olika specialidrottsförbund.

Utveckling av anläggningsutbudet

Förvaltningen har under flera år framfört behovet av fler fullstora idrottshallar och kan nu konstatera att detta har resulterat i att både Sköndalshallen och Sjöstadshallen står färdiga, att byggnation av Hässelbyhallen pågår samt att det planeras för flera idrotts-hallar t.ex. Skanstullshallen, Hjulstahallen och en hall vid Engelbrektsskolan.

Avseende tillkomsten av fler konstgräsplaner var det av kommunfullmäktige under 2004 anslagna programmet om 124 mkr ett välkommet tillskott som förvaltningen nu arbetar efter, och där de flesta projekten beräknas kunna färdigställas under 2006. Vidare kommer fler konstgräsfotbollsplaner att iordningställas i samband de exploateringsprojekt som pågår i samarbete med markkontoret. Förvaltningen bedömer i dagsläget att vid 2007 års utgång kommer det att finnas cirka 35 konstgräsfotbollsplaner i Stockholm.

Förvaltningen upprättade under året en mängd olika program främst avseende anläggande av konstgräsfotbollsplaner. Övriga större program förvaltningen arbetade med var byggnation av nya fullstora idrottshallar, Engelbrektshallen, Skanstullshallen och Hjulstahallen. Vidare genomfördes programarbete inför uppförande av den nya ridanläggningen i Sättra samt upprustning och modernisering av Stora Mossens ishall.

För att effektivisera det interna remissförfarandet har förvaltningen bland annat genom ändrade arbetsmetoder i styrgruppen för investeringar och underhåll och en fördjupad kommunikation gett delaktighet åt flera i program- och planprocessen. Förvaltningen arbetar vidare med att finna normer för hur den långsiktiga anläggningsutvecklingen skall kunna tryggas när staden växer.

När det gäller båtklubsverksamheten har ett nytt hamn- och varvsområde iordningställts för Essinge BK på Lilla Essingens norra sida, en evakuering från Arkviken på Lilla Essingens södra sida. I samband med evakueringen ersattes klubben med bl.a. nytt klubbhus och nya förrådsbyggnader.

Förvaltningen har under året tecknat ett 5-årigt avtal med Hammarbybacken AB, (Djurgården alpin i samarbete med Skistar AB), för driften av Hammarby skidbacke. Kontakt gentemot staden är Djurgården alpin.

Evenemang

Intressanta städer för boende och besökare har oftast ett rikt och aktivt idrotts- och kulturliv. Stockholm är en stad med ett brett utbud av idrotts- och kulturhändelser. Förvaltningens uppgift har varit att underlätta för arrangörer av evenemang i kontakter med staden.

En viktig uppgift har varit att vägleda, vara rådgivare, stötta vid planering och genomförande av evenemang och att arbeta med stadens interna förutsättningar som mottagare av evenemang. Evenemangens många gånger gränsöverskridande karaktär innebär att arbetet förutom staden även omfattar länet, landstinget och region Mälardalen, offentliga som kommersiella intressenter. För att staden och region Mälardalen på bästa sätt långsiktigt skall kunna konkurrera om intressanta evenemang har särskilt stor vikt lagts vid regionala samarbetsmöjligheter och regionens samlade resurser.

Utöver att förvaltningen har lämnat stöd i form av evenemangssamordning till små som stora idrottshändelser inom tennis, fotboll, friidrott, handikappidrott, fäktning, bordtennis, rugby, ridsport, triathlon, badminton, handboll, svärare, motor, beach volley, simning, skridsko och dans har förvaltning medverkat till aktivitetsmöjligheter vid sport- och höstlov samt även profilerat eget verksamhetsutbud i samband med kardiologkongressen.

Under året har även betydelsefulla steg tagits då det gäller att kunna tillhandahålla ett samlat bokningsförfarande och arrangörsomtagande då det gäller övernattnig i stadens skolor. När beslut fattats i frågan under våren 2006 kommer förvaltningens bokningsenhet att utgöra reception för alla sådana förfrågningar och ambulerande tillsyn att sköta de direkta kontakterna med kunder och berörda skolor.

Genomförda evenemang under året

Stockholms Stadion har återigen varit värd för ett stort antal arrangemang. Stadion har exempelvis arrangerat: Allsvensk fotboll med svenska mästarna 2005 Djurgårdens IF, fotboll i damallsvenskan, svenska cupen och superettan, UEFA Women's cup, damtennis WTA-tour, DN-galan, Stockholm Marathon och Stockholmsloppet.

Eriksdalsbadet har under året haft cirka 100 arrangemangstillfällen, därtill har ett tjugotal föreningar tävlat och tränat i anläggningen, cirka 200 träningstimmar/vecka. Bland annat har det arrangerats: World cup i simning, EM i simhopp och EM i masters. Utöver ordinarie verksamhet har även övriga simhallar arrangerat elitseriespel i basket för herr och dam, Stockholm Summer games, Squaredance, friskvårdsdagar, familjedagar, Må bra-veckor, jazzkvällar, luciafirande, arrangemang i förmån för stadens hemlösa och diverse tävlingar och träningar i simning.

Zinkensdamms IP är stadens mest utnyttjade idrottsplats med ett besöksantal på cirka 650 000 personer per år. Anläggningen ansvarar för värdskapet av elitseriebandy med Hammarby IF. Fotboll har spelats i form av seriespel i division fyra och Korpen. Midnattsloppet arrangerades i augusti månad.

I Eriksdalshallen genomförs elitseriehandboll med Djurgårdens IF och Hammarby IF samt en mängd andra idrottsliga arrangemang. I övriga idrottshallar har arrangerats Stockholm Winter games, Stockholm Summer games, hälsomässa, kampsportsfestival, gymnastikuppvisningar, Judo-SM för handikappade samt en mängd övriga matcher, turneringar, cuper och träningar i ett stort antal idrotter.

På förvaltningens idrottsplatser spelas fotboll i superettan, matcher och träningar med Djurgårdens allsvenska damlag, seriespel i Korpen, seriespel i fotbollens alla divisioner, nationella skridskotävlingar, Vikingarännen i skridsko, Slottssprinten i skidor, Eken-cup i handboll, Stockholm Summer games, Stockholm Winter games och internationella ishockeyturneringar. Dessutom genomförs en mängd övriga tävlingar, träningar, matcher, cuper och läger på alla tänkbara nivåer i t ex fotboll, ishockey och friidrott.

Löparstaden Stockholm fortsätter att utvecklas. Andra återkommande friidrottsevenemang är Tjejmilen, Bellmanstafetten, Vårruset, Tjurruset, och S:t Eriksloppet. Nationaldagsspelen i Hammarby Sjöstad, med deltagande av ett antal idrotter, har förutsättningar att utvecklas till en stor lokal och nationell händelse. SM i brottning och i friidrott för handikappade har genomförts i under året, och utvecklingen av Stockholms Ten's (internationellt rugbyevenemang) har inneburit nytt deltagarrekord i antal anmälda lag. Ytterligare tävlingar som genomförts är Challenge Bernadotte, World Cup i badminton och EM för svävare.

Stockholm Winter Festival - danstävling för ungdom - och Stockholm Horse Game - ridsport - är två nya intressanta tävlingar med både nationell och internationell utvecklingspotential. Idrottsförvaltningen har tagit initiativ att i samarbete med Solna stad ytterligare utveckla handikappidrottstävlingarna Stockholm Games-Solna Spelen till en större internationell företeelse.

Regionala frågor

Förvaltningen deltar i ett aktivt regionalt samarbete inom Föreningen Storstockholms kultur- och fritidschefer. Föreningen som är en yrkesförening inom kultur och fritid genomförde under 2005 cirka tjugo kurser, konferenser och studieresor. Utbudet vände sig sammantaget till all personal inom idrotts-, fritids- och kultursektorn, driftpersonal och administrativ personal och personal som arbetar med funktionshinder. Flera konferenser vände sig också till förtroendevalda inom berörda nämnder. Föreningen har en viktig funktion i det regionala samarbetet och har förutom kursplanering även lyft upp olika regionala anläggningsfrågor.

De regionala frågorna är svårarbetade. Alla projekt som går över kommungränserna blir långtidsprojekt eller har svårt att överhuvudtaget fullföljas. 2005 skiljer sig därför inte mycket från 2004. Skyttet är ett exempel där det regionala arbetet har inriktats på

att försvara utbudet i regionen. En av de viktigaste uppgifterna här är att se till att Hacksjöbanans skjutanoläggning blir kvar eller ersätts på ett fullgott sätt. Här pågår ett aktivt samarbete mellan Stockholm och Botkyrka för att lösa denna regionala fråga.

Motorsporten är en annan regional fråga som är ständigt aktuell. Det gäller allt från en större motorsportanläggning för både bilar och motorcyklar, över streetracing till motocross och speedway. Ingenting hände under 2005 som radikalt förändrade förutsättningarna i regionen. Förvaltningen har under 2005 arbetat aktivt tillsammans med Botkyrka med motocrossanläggningen vid Stora Uringe för att utveckla den ytterligare och säkra dess framtid. Vad gäller speedway har förvaltningen under 2005 inte hittat någon annan lösning än att utveckla och bullerskydda den befintliga banan på Gubbängens IP.

Det regionala anläggningsregistret är upprättat sedan tidigare. Det utgör en bra informationskälla för ledare och aktiva inom idrottsrörelsen. Det borde också kunna bli ett verktyg i kommunernas långsiktiga planering.

Göra Stockholm till en ekologiskt hållbar storstad

Idrottsnämndens generella åtaganden:

- Utifrån förslag till handlingsplan bedriva ett miljöarbete för att säkra att förvaltningen arbetar mot stadens miljömål.
- Långsiktigt trygga natur- och rekreationsvärden samt att främja renare vatten enligt vattenstrategin.
- Idrottsnämnden ska delta i uppföljningen och utvärderingen av stadens miljöprogram utifrån miljöförvaltningens direktiv

Idrottsnämnden arbetar enligt handlingsplanen för miljöarbetet i enlighet med verksamhetsplanen för 2005, och arbetet fortgår på enheterna i olika omfattning utifrån inriktning och tillgång på medel. Förvaltningen deltar i revideringen av Stockholms miljöprogram, genomförandet av Vattenprogrammet och framtagande av Stockholms Folkhälsoprogram.

Krav och råd för ett miljöanpassat byggande har reviderats, numera "Program för miljöanpassat byggande", och har varit på intern remiss i olika projekt under 2005. Programmet är avvägt mot Stockholm stads program och planer inom miljöområdet och anpassat till idrottsanläggningars/fastigheters särskilda krav. Tidplanen för implementering, som ska leda fram till formellt krav på användning, är inte avslutad.

Utveckling av arbetsmetoden "Projektorganisation vid större byggprojekt" fortsätter under 2006, en förutsättning för att miljöaspekter skall beaktas och komma in i rätt skede. Förvaltningen har under året deltagit i ett arbete som syftar till att utveckla samarbetsformerna mellan förvaltningarna. Fyra förvaltningar ingår, markkontoret, trafik-

kontoret, miljöförvaltningen och idrottsförvaltningen. Syftet är att i skapa bättre måluppfyllelse i projektarbetet och skapa förbättrad kommunikation och effektivare samarbete mellan förvaltningarna genom ett nyskapat nätverk. Under våren 2006 kommer utbildning/seminarier för projektledare att genomföras.

Fastighetsavdelningens projekt för att samla uppgifter om anläggningarna i en fastighetsdatabas syftar till att samla uppgifter i ett system för att säkerställa att flera kan tillgå uppgifterna på ett smidigt sätt samt möjliggöra uppföljning av anläggningen ur olika perspektiv, t.ex. utifrån de myndighetskrav som ställs på fastighetsägaren rörande miljö, hälsa och säkerhet.

Egenkontroll av bad och idrottsplatser

Egenkontroll är ett myndighetskrav och ska omfatta alla bassängbad och bör finnas även för övriga verksamheter enligt lag. Ett generellt egenkontrollprogram, med bl.a. riskbedömning, för bassängbad har utarbetats. Medel ur Kompetensfonden är beviljade för att ta fram en datoriserad loggbok för fastigheternas drift, installationer och resursförbrukning som ett stöd till egenkontrollen. Dataprogram och handdatorer är under utprovning. Även arbetet med egenkontroll av idrottsplatser har påbörjats vilket bl.a. omfattar installationer, ljud, ljus, avfall och dagvatten.

Energi

Anslag från Miljömiljarden har erhållits för "Utredning om teknik och lönsamhet för miljöanpassad och energieffektiv energiförsörjning av idrottsanläggningar". En förstudie om produktion av elektricitet med solceller på idrottsanläggningarna har genomförts. Energiutredningar avseende sju större idrottsanläggningar pågår med syfte att ta fram åtgärder för kommande investeringar. Förvaltningen deltar i en av Kompetensfonden finansierad energigrupp och i seminarier rörande energilösningar för byggande och förvaltning av anläggningar. Förvaltningen förbereder sig också för att energideklarera fastigheterna.

I program för miljöanpassat byggande finns krav på beräkning av byggnadens framtida energianvändning. I modellen med ettårsuppföljningarna av större projekt ingår uppföljning av anläggningens driftekonomi bl.a. för värme, vatten och elektricitet. I verksamhetsplanen för 2005 ingick som ett åtagande för fastighetsavdelningen att göra detta för två anläggningar, Spånga fotbollshall och Sköndalshallen.

Statistik över energiförbrukningen redovisas i bilaga 12.

Avfall

Förvaltningen har arbetat vidare med "Program för anläggningarnas avfallshantering". För en bättre avfallshantering innehållande inriktning, omfattning och investeringar har idrottsförvaltningen valt Farsta IP och Farsta sim- och idrottshall som pilotanläggningar. I ett första steg har anläggningarna inventerats vad gäller inköp, avfallstyper och volymer. Inventering av om- och tillbyggnadsbehov samt av utrustningsbehov har utförts för samtliga anläggningar.

Investeringar är gjorda i komprimator och containers för farligt avfall och drivmedel och ett förslag till utformning av avfallsrum med källsortering finns framtaget. Ett nytt avfallsrum är färdigställt på Västertorpshallen med inredning för komprimering, källsortering och farligt avfall. Under 2005 har förrådscontainers inköpts till Sätra IP, Stadshagens IP och Stora Mossens IP.

Miljövänliga produkter inhandlas och de flesta anläggningar källsorterar papper, lysrör, glas, elartiklar, burkar och batterier. Personalen håller sig uppdaterad via det material som sänds ut från central förvaltning.

Materialval

Kunskapen om konstgräsbeläggnings hållbarhet och miljöpåverkan har ökat i förvaltningen. I "Program för miljöanpassat byggande" återfinns de krav som förvaltningen, med nuvarande kunskap, ställer vid byggnation och drift. Ansökan till Miljömiljarden om en fördjupad kunskap om bl.a. konstbeläggnings miljöpåverkan avslogs. Utomhusidrotten överlag inhandlar huvudsakligen miljövänliga produkter och bränslen.

Städrutiner har setts över och kemikalielistor finns på majoriteten av inomhusanläggningarna. För att minska kemikalieanvändningen har doseringssystem används. All personal på idrott ute och personalen i idrottshallarna har genomgått städutbildning under året.

Fordon och arbetsmaskiner

Av idrottsförvaltningens 31 fordon var 35 % miljöfordon år 2005. Vid köp och byte av fordon och arbetsmaskiner väljer förvaltningen, när så är möjligt, fordon och maskiner med alternativa drivmedel. Den fortsatta förnyelsen av fordon och arbetsmaskiner sker, enligt investeringsplan, med krav på miljöanpassning enligt "Miljö- och trafiksäkerhetskrav på arbetsmaskiner och fordon". Vid leasing eller hyra av fordon väljs fordon med förnyelsebara drivmedel.

Klottersanering

Förvaltningen garanterar att sanera samtliga större idrottsanläggningar så snart åverkan upptäckts. I enlighet med stadens klotterprogram avsatte förvaltningen 2005 en miljon kronor för dylika åtgärder vilket i stort motsvarar föregående års belopp för denna typ av kostnad. Utöver nämnda summa har anläggningarna haft utgifter för klottersanering, skadegörelse, inbrott mm på sina respektive driftkonton. Förvaltningen har även en hantverkare/målare som är anställd för att åtgärda uppkomna problem på grund av klotter och skadegörelse. Anställningen är väldigt uppskattad på enheterna då insatserna bidrar till en bättre arbetsmiljö i form av underhållsinsatser. Tjänsten innebär minskade kostnader tack vare att denna interna kompetens kan användas effektivt.

Rapporteringen beträffande åverkan av anläggningarna sker dels tack vare allmänheten och dels genom ett uppbyggt samarbete. Det finns bland annat en samverkan med föreningar, stadsdelsförvaltningar, vaktbolag och skolor.

Fiskeverksamhet

Under 2005 medverkade förvaltningen till att 185 200 havsöringsungar och 5 500 lax-smolt utplanterades i Stockholms ström, Skärgården och i havsöringsbäckar. Gös sattes i Malmsjön och i skärgården. Utsättningarna bekostades av staden, genom statsbidrag, grannkommuner, Vattenfall AB, fiskevårdsföreningar samt genom privata bidrag genom fiskevårdsdekalen och TDA- fiskekortet. Vidare gjordes utsättningar av drygt 10.500 vuxna kräftor i Mälaren. Biotopvård och översyn har gjorts i 9 havsöringsåar och asprom har flyttats till Bälstaån.

Förvaltningens fiskekonsulent har under 2005 varit stadens representant i flera fiskevårdsområden samt deltagit i stadens s.k. sjörestaureringsgrupp. Ett omfattande samarbete med andra berörda förvaltningar i en revidering och uppdatering av stadens vattenstrategi har också genomförts. Inom stadens medel för miljömiljarden har förvaltningen beviljats medel för tre projekt inom fiskeverksamhetens område. Två av projekten delfinansieras även med statliga naturvårdsmedel, och projekten löper under 2005-2006.

1. Biotopvård i Åvaån/Södertörns havsöringsåar

Genom att utföra s.k. biotopvård hjälpa havsöringens naturliga reproduktion i Åvaån i Tyresö kommun, Vitsån i Haninge, Hammerstaån och Fitunaån i Nynäshamn, Kagghamraån i Botkyrka och Vaskabäcken i Södertälje (inklusive biflöden). Detta görs genom att förlänga och optimera åarnas omväxlande strömmar, en biotop som är helt nödvändig som lek- och uppväxtområden för havsöring.

2. Fiskväg, omlöp, faunapassage i Igelbäcken

Att via ett s.k. omlöp eller fiskväg som även benämns för faunapassage göra det möjligt för djur, främst ovanliga fiskar som grönlång och nissöga, att fritt passera upp och ner förbi dämnet vid Ulriksdals slottspark i Solna kommun. Omlöpet kommer att likna en naturligt svagt strömmande bäck strax bredvid nuvarande hålldamm. I den nya bäcken skapas livsmiljöer för växter och djur.

3. Fiskväg och biotopvård i Bällstaån

Att se över och eliminera vandringshinder för fisk, särskilt för asp, i den nedre delen av Bällstaån. Utöka de strömmande sträckorna i ån främst två lokaler för att gynna aspens reproduktion.

Bryta segregationen och fördjupa demokratin

Idrottsnämndens generella åtaganden:

- Fördela investeringsmedel så att minst 50% satsas på kvinnors idrottande
- Alla verksamheter skall synliggöra brukarnas möjlighet att framföra synpunkter, förbättringsförslag och klagomål
- Respektive anläggnings verkamma föreningar erbjuds att delta i anläggningsråd vid varje anläggning
- Arbeta efter jämställdhets- och mångfaldsplan både internt och externt

Brukarinflytande och brukarmedverkan

Det finns ett flertal olika modeller för brukarinflytande och brukarmedverkan som tillämpas, allt från formella anläggningsråd till mer på-plats-dialog, och allt från obligatorisk medverkan i driften med enklare ansvarstagande till värdskap för en större idrottsanläggning. Förvaltningen har under hösten till idrottsnämnden redovisat ett ärende som innebär att förvaltningen vill pröva en delvis ny inriktning där medverkan i driftansvar eller medverkan i den demokratiska processen premieras på ett tydligare sätt. Det kan ske genom bidrag, fler träningstider, rätt till reklam på ytor inom anläggningen eller på annat sätt som stimulerar till ett aktivt deltagande.

Information och marknadsföring

Förvaltningens hemsida spelar en viktig roll i informationen till allmänheten. Det har varit angeläget att under året utöka informationen på hemsidan och göra den än mer tillgänglig för olika grupper. Två större kampanjer för stadens sim- och idrottshallar har genomförts under året, och dessutom har förvaltningen informerat skolungdomar om lovaktiviteter.

Dialog med föreningar och förbund

Det är angeläget att förvaltningen fortsätter att på ett medvetet sätt fånga upp information och synpunkter som kommer från idrottsklubbarna och de idrottsaktiva. Detta sker idag genom brukarinflytande på de större idrottsanläggningarna och genom systematisk klagomålshantering på sim- och idrottshallarna.

Inför större upprustningar och moderniseringar samt nybyggnation av anläggningar genomför förvaltningen diskussioner med berörda specialidrottsförbund och berörda föreningar. Förvaltningen kan dock inte alltid tillmötesgå alla önskemål som föreningarna framför, t.ex. föreningsförråd och klubbrum.

För 2005 har förvaltningen fortsatt att förbättra de föreningsdrivna anläggningarna. Hagsätra IP har fått allvädarsbanor och konstgräs, i samband med detta skedde en omförhandling av driftavtalet med föreningen. En viss upprustning av inventarier har också skett på de övriga anläggningarna. Hässelby IP har exempelvis fått en ny belysning till ungdomsfotbollsplanen.

Stadsdelsförnyelse

Förvaltningen har under 2005 med beslut i nämnden avsatt 7,0 mkr för satsningar i idrottsytor för spontan idrott och lek. 5,4 mkr är avsatt i direkta samarbetsprojekt mellan förvaltningen och 6 stadsdelar. Förvaltningen har rollen att projektera, upphandla och genomföra projekten. Stadsdelsnämnderna delfinansierar dem i samarbete med Stockholms idrottsförbund eller på egen hand. Flera av projekten har varit annonserade möjliga för anbud men intresset har varit lågt, varför en ny förfrågningsrunda påbörjas under jan/feb.

Kundundersökningar

Stockholm stad har vid ett flertal tillfällen fattat beslut om att förvaltningarna skall följa upp i vilken grad invånarna är nöjda med den service som erbjuds. Idrottsförvalt-

ningens stab för forskning och utveckling arbetar i samverkan med driftavdelningen med kundundersökningar och kontroller av verksamheten.

Resultaten av ett flertal undersökningar och kontroller har legat till grund för enheternas arbete med att förbättra kvaliteten på verksamheten. Under året har följande verksamheter belysts; gymmen, bandyplanerna, fotbollsplanerna och isbanorna.

Klagomåls- och ärendehantering

Idrottsförvaltningen tar idag emot ärenden beträffande idrottsanläggningarna muntligt, via brev och mail. Målsättningen är att ärenden och klagomål som inkommit till idrottsförvaltningen ska besvaras inom 10 dagar. Under 2005 uppgick antalet registrerade klagomål och förbättringsförslag till 72.

Jämställt och jämlikt idrottande

Förvaltningen har som ambition att fördela investeringsmedlen så jämställt som möjligt. Förvaltningen har under de senaste åren satsat mycket resurser på att upprusta och modernisera ridanläggningarna och planering för den nya ridanläggningen i Sätra. Även de nya idrottshallarna, Sköndalshallen och Sjöstadshallen, har bidragit till att investeringsprogrammet fördelats mer könsneutralt.

Förvaltningens utgångspunkt är att nämndens investeringsbudget fördelas rättvist mellan flickor och pojkar. Ibland måste hänsyn även tas till en specifik anläggnings behov av upprustning och modernisering, vilket i förekommande fall måste prioriteras. Dock kan det vara svårt att alldeles rättvist särskilja fördelningen då de flesta av idrotterna är pojkdominerande. Förvaltningen bedömer dock att t.ex. konstgräsatsningen även kommer de fotbollsspelande flickorna till del, så även de nya idrottshallarna.

Förvaltningen ser det också som viktigt att s.k. "mindre" idrotter får del av investeringsanslaget, bland annat satsade förvaltningen under 2005 resurser på att upprusta softballplanen på Skarpnäcksfältet. Vidare möjliggör förvaltningen för amerikansk fotboll vid vissa av de nya konstgräsfotbollsplanerna.

Fördelning av investeringsmedel ur ett jämställdhetsperspektiv

De resurser som nämnden tillhandahåller skall riktas och fördelas rättvist till båda könen. Ett sätt att mäta det på är att beräkna hur genomförda investeringar fördelas på idrotter som i olika utsträckning utövas av män respektive kvinnor. Beräkningen grundas på statistik framtagen av förvaltningens forskningsenhet och har redovisats på samma sätt i verksamhetsplaner och verksamhetsberättelser under en rad år.

I verksamhetsprogrammet för 2005 fördelades planerade investeringar totalt med 42 % till kvinnor och 58 % till män, och fördelningen för planerade nyinvesteringar var i princip densamma. Samma beräkning på utfallet i bokslutet visar att en förskjutning mot manliga idrotter skett jämfört med planeringen. Den faktiska fördelningen för 2005 års investeringar uppgår till 37 % till kvinnor och 63 % till män. Åtagandet att hälften av nämndens investeringar skall gå till kvinnor har därmed inte helt kunnat uppfyllas under året. Förändringen beror i huvudsak på förskjutningen av Sätra ridanläggning.

Ta ansvar för ekonomin

Idrottsnämndens generella åtaganden:

- Förvaltningsledningen skall tre gånger per verksamhetsår föra en strukturerad dialog med varje verksamhet kring verksamhetens resultat och ekonomi samt hur verksamheten bidrar till att uppfylla generella och enhetsvisa åtaganden
- Fortsätta utveckla ekonomisystemet Agresso

Analys av det ekonomiska utfallet

Utfall jämfört med budget

Idrottsnämnden redovisar följande utfall och avvikelse 2005 per verksamhetsområde:

	VP 2005	Utfall 2005	Avvikelse 2005	Avvikelse 2004
<i>Netto exkl. kapitalkostnader, mkr</i>				
Nämnd, förvaltningsledning, FoU och administrativ avdelning	42,4	38,2	+ 4,2	+ 3,9
Planeringsavdelningen	17,5	16,5	+ 1,0	+ 1,3
Driftavdelningen	130,1	135,7	- 5,6	- 3,4
Föreningsavdelningen	71,0	69,3	+ 1,6	+ 2,4
Fastighetsförvaltning	22,2	19,9	+ 2,3	- 0,7
Fastighetsunderhåll	43,6	47,2	- 3,6	- 0,5
Ofördelade anslag	4,5	0	+ 4,5	
Summa	331,3	326,8	+ 4,4	+ 3,0
Försäkringsersättning				+ 13,0
Totalt				+ 16,0

Under 2005 har förvaltningen återigen redovisat ett överskott. Det positiva driftnettot uppgick till 4,4 mkr exklusive kapitalkostnader. I resultatet ovan ingår intraprenaden idrott utomhus västerort. Exklusive denna redovisade förvaltningen ett överskott om 4,0 mkr netto. Förvaltningens utfall, exkl. kapitalkostnader, har minskat 1,7 mkr på kostnadssidan och ökat med 2,7 mkr på intäktssidan jämfört med budget.

Förvaltningen har erhållit driftbudget för Skanstullshallen och halvårsbudget för Sjöstadshallen. Skanstullshallen har ännu inte påbörjats och Sjöstadshallen invigdes senare än halvårsskiftet, varför förvaltningen redovisar ett överskott om 3,5 för dessa båda hallar. Överskottet är redovisat under ofördelade anslag.

Driftavdelningens nettounderskott förklaras i huvudsak av extrakostnader i samband med utbyte av gymtrustning om 3,4 mkr. Gymkostnaderna avser kringutrustning och upprustning av lokaler som inte ingår i det nya avtalet. Höjda energipriser och ökade personalkostnader för bl.a. vikarier under basutbildningen har också orsakat underskott.

Överskottet inom nämnd m.m. om 4,2 mkr avser i första hand IT- och utvecklingsprojekt inom FoU-staben, men även administrativa avdelningen och förvaltningschefen redovisar överskott. Föreningsavdelningens administration visar överskott liksom Träffstugan och bokningsenheten. Planeringsavdelningens överskott avser personalkostnader, entreprenad driven verksamhet och friluftsverksamhet.

Fastighetsunderhållet visar ett planerat underskott om 3,6 mkr som viss kompensation för senare års minskning av underhållet. Fastighetsförvaltningen i övrigt redovisar överskott.

För kapitalkostnader redovisas ett överskott om 14,8 mkr till följd av förskjutningar inom investeringsprojekt, främst upprustningen av Af Chapman, Eriksdalsbadet och förskjutningar inom planeringsramen och reinvesteringsprogrammet.

Resultatdispositioner – intraprenadens resultat

Sedan den 1 januari 2002 drivs utomhusanläggningarna i västerort i form av en intraprenad efter konkurrensupphandling 2001. Enligt stadens regler för ekonomisk förvaltning skall intraprenader överföra nettoresultatet till nästkommande år. För utomhusidrotten i västerort redovisas ett nettoöverskott om 0,4 mkr. Ökade kostnader utöver budget för i huvudsak energi mer än täcks av ökade hyresintäkter och planhyror. Intraprenadens ackumulerade överskott uppgår nu till 0,9 mkr.

Utfall jämfört med prognoser under året

I nedanstående tabell redovisas avvikelseprognoser för driftbudgeten netto, exklusive kapitalkostnader, samt investeringsnetto enligt nämndens tertialrapporter och årsresultat:

<i>Mkr</i>	<i>T1</i>	<i>T2</i>	<i>Bokslut</i>
Nettoresultat	+ 2,1	+ 7,9	+ 4,4
Investeringar	+ 136,9	+ 147,9	+ 164,4

Resultatet för driften blev något lägre än vad som bedömdes i tertialrapport 2. Detta förklaras huvudsakligen av att intäktsökningen inte blev så hög som beräknat, bl.a. till följd av minskade besök och intäkter i december på grund av utbyte av gymtrustning, utebliven hyresintäkt från markkontoret för Brommahallen om 1,2 mkr och utebliven intäkt om 1,0 mkr för simhallskort från SLK. Dessutom medför ökad användning av autogiro vid köp av kort till simhallarna att intäkter förskjuts framåt i tiden.

Avvikelsen för investeringar blev 16,5 mkr högre i bokslutet än vad som beräknades i tertialrapport 2. Huvuddelen av förändringen, 11,7 mkr, avser ett tilläggsanslag för upprustning av Knutby bollplan som tillfördes nämndens budget i november i samband med beslut om tertialrapport 2, medan projektet inte kommer att påbörjas förrän under 2006. Övrig förändring avser förskjutningar i förhållande till prognosen bl.a. för projekt inom Handslaget, konstgräsplaner, Gubbängens IP och reinvesteringar.

Kostnads- och intäktsutveckling

Verksamhetens kostnader (inkl. kapitalkostnader) enligt resultaträkningen uppgår till 638,1 mkr. Jämfört med bokslut 2004 har kostnaderna totalt ökat med 30,7 mkr eller 5,1 %. Mellan 2003 och 2004 steg kostnaderna med 2,8 %. Att intäkterna minskade mellan 2004 och 2005 beror på att förvaltningen erhöll en försäkringsersättning 2004 om 13,0 mkr för en nedbrunnen idrottshall.

	Bokslut 2001	Bokslut 2002	Bokslut 2003	Bokslut 2004	Bokslut 2005
Personal	154,4	163,0	165,5	179,1	184,1
El/va/värme	44,4	49,5	51,9	55,1	63,2
Hyror	46,6	47,0	41,5	49,7	52,9
Föreningsstöd	52,9	56,0	48,1	48,2	57,0
Underhåll	41,2	61,5	62,9	54,6	47,2
Övrigt	94,1	88,5	117,7	111,3	111,0
Kapitalkostnader	80,0	92,8	103,2	109,4	122,7
Summa kostnader	513,6	558,3	590,8	607,4	638,1
Entréer	65,0	72,2	77,5	87,4	87,8
Planhyror	35,7	36,5	30,0	30,5	30,4
Hyror	26,3	26,8	27,2	36,2	38,9
Övrigt	27,7	28,2	35,0	42,8	31,4
Summa intäkter	154,7	163,7	169,7	196,9	188,5
Netto	358,9	394,6	421,1	410,5	449,6

Den förhållandevis låga personalkostnadsökningen mellan 2002 och 2003 förklaras av att maskinistorganisationen konkurrensutsattes och lades ut på entreprenad den 1 januari 2003. Detta återspeglas också av ökade kostnader för övrigt i form av ersättning till entreprenören. Under loppet av 2003 utökades bemanningen på anläggningarna, bl.a. för att öka säkerheten, vilket slog igenom i ökade lönekostnader 2004. I personalkostnaderna för 2005 ingår en viss förstärkning till följd av utökad friskvårdsverksamhet.

Kostnaderna för el/va/värme har ökat kraftigt under senare år till följd av höjda energipriser, men även beroende på att nya anläggningar har tillkommit. År 2005 ökade dessa kostnader med 14,7 %.

Under 2003 överfördes ansvaret för samlingslokaler till kulturnämnden vilket minskade hyreskostnaderna med 6 mkr. År 2004 bytte förvaltningen ekonomisystem till

Agresso. Förändringar av hyror i redovisningssystemet har medfört att såväl hyreskostnader som hyresintäkter har ökat.

Föreningsstödet ökning år 2005 förklaras av ökade bidrag till Fryshuset. Underhållskostnaderna har minskat under senare år. Den utökade investeringsvolymen har medfört att kapitalkostnaderna successivt har ökat kraftigt.

Vad som 2002 redovisades som planhyror för friluftsverksamheten redovisades 2003 som övriga intäkter, vilket förklarar förskjutningen. De höga övrigt-intäkterna 2004 beror på försäkringsersättning för en nedbrunnen idrottshall.

Balansräkning

(Tkr)	2004	2005
1 Tillgångar	1 357 354	1 530 007
<i>Anläggningstillgångar</i>	<i>1 306 445</i>	<i>1 491 285</i>
11 Mark, byggnader , och tekniska anläggningar	1 284 383	1 464 824
12 Maskiner och inventarier	22 062	26 460
<i>Omsättningstillgångar</i>	<i>50 909</i>	<i>38 722</i>
15 Kundfordringar	36 932	26 995
16 Diverse kortfristiga fordringar	58	71
17 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	13 669	11 406
19 Kassa och Bank	250	250
2 Skulder och Eget kapital	- 1 357 354	1 530 007
20 Eget kapital	1 262 644	1 447 487
<i>Kortfristiga skulder</i>	<i>94 710</i>	<i>82 520</i>
25 Leverantörsskulder	73 132	60 284
29 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	21 578	22 236

Kommentarer till balansräkningen:

- 11 Investeringar har under året genomförts med 239,2 mkr. De största investeringsutgifterna avser Stadion, Eriksdalshallen, Zinkensdamms IP och Hässelbyhallen. Årets avskrivningar uppgår till 61,1 mkr. Kapitalinkomsterna uppgår till 20,4 mkr. Inkomsterna är exploateringsersättningar från markkontoret och trafikkontoret.
- 15 Kundfordringarna har minskat med 10,2 mkr och uppgår till 26,9 mkr. De stadsinterna fordringarna uppgår till 21,6 mkr, en minskning med 8,1 mkr. Den största posten är en fordran på markkontoret/trafikkontoret om 20,0 mkr avseende tillgänglighetsinvesteringar och ersättningar för exploateringar. Fordringar avseende planhyror uppgår till 2,3 mkr, en minskning med 0,2 mkr. Övriga fordringar har minskat med 2,0 mkr.
- 17 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter har minskat med 2,3 mkr och uppgår till 11,4 mkr, varav kostnaderna är 7,4 mkr och avser främst hyror första kvartalet. Upplup-

na intäkter uppgår till 2,8 mkr och är bl.a. en fordran på kompetensfonden. Övriga interimsfordringar är dagskassor från baden som kommit in i januari.

- 20 Eget kapital har ökat med 184,8 mkr. Resultatfonden har ökat med 375 tkr och uppgår till 0,9 mkr.
- 25 Leverantörsskulder har minskat med 12,8 mkr. Posten består huvudsakligen av och sent inkomna fakturor avseende investeringar och energikostnader.
- 29 Posten avser upplupna löner 2,7 mkr, förutbetalda hyror 3,7 mkr, förutbetalda intäkter 2,4 mk och upplupna kostnader 13,3 mkr (sent inkomna fakturor)

Bokslut för idrottsnämnden bifogas verksamhetsberättelsen som bilaga 13.

Avskrivning av fordringar

Förvaltningen har avskrivit fordringar till ett belopp om 207 065 kr där ytterligare in- drivningsåtgärder ej är möjliga. Fordringarna avser främst bokningsskulder där det ej gått att driva inkasso. Fordringarna har tidigare år avförts från bokföringen och belastar inte årets resultat.

Fastighetsunderhåll

Förvaltningen har under 2005 genomfört cirka 170 olika underhållsprojekt av varierande storleksordning, från cirka 1 tkr till 5 mkr för det största som var bytet av syntetbanor på Stockholms Stadion. Totalt har kostnaderna uppgått till 47,2 mkr, och av fastighetsunderhållet avser cirka 66 % planerat underhåll och cirka 34 % felavhjälpande underhåll. Med felavhjälpande underhåll, även kallat löpande underhåll, avses åtgärder som syftar till att återställa en funktion som oförutsett nått en oacceptabel nivå, t ex en nödvändig reparation efter ett haveri eller skada.

En sammanställning av större genomförda underhållsåtgärder samt jämförande statistik med tidigare år redovisas i bilaga 4.

Investeringar

Enligt budget 2005 uppgår nämndens investeringsbudget till totalt 383,2 mkr, inklusive 11,7 mkr som tillfördes nämnden i samband med kommunstyrelsens beslut om tertiärrapport 2. Nämnden disponerar därutöver ytterligare 23,6 mkr avseende tillgänglighetsåtgärder och medel för exploateringsprojekt som finansieras inom marknämndens och trafikinämndens budget. I samband med bokslutet för 2004 beviljades nämndens begäran att få disponera oförbrukade medel från 2004 om 18,1 mkr, men på grund av ett beräknat överskott 2005 har dessa medel inte tillförts nämndens budget under 2005.

Nämndens investeringar kan specificeras enligt följande:

	Budget	Utfall	Avvikelse
UTGIFTER			
Genomförandeprojekt			
Reinvesteringar enligt plan	50,0	67,9	- 17,9

(varav 13 mkr finansieras genom försäkringssers.)

Idrottsanläggningar mm

Eriksdalshallen	25,0	20,9	+ 4,1
Hässelbyhallen	25,0	30,1	- 5,1
Verksamhetsutveckling simhallar	12,0	14,4	- 2,4
Zinkensdamms IP	10,0	21,2	-11,2
Sätra IP	18,0	14,5	+ 3,5
Gubbängens IP	10,0	13,1	- 3,1
Sjöstadshallen	0	1,0	-1,0

Övriga projekt

Tillgänglighetsåtgärder (TK)	0	9,9	- 9,9
Konstgräsplaner	49,0	15,2	+ 33,8
Exploateringsprojekt	28,0	25,1	+ 2,9
Sköndalshallen	0	0,6	-0,6
Eriksdalsbadet	0	3,0	-3,0
Kista IP	0	0,1	-0,1
Handslaget	0	0,8	-0,8
Rinkeby BP (sdn)	0	0,1	-0,1
Summa genomförandeprojekt	227,0	237,9	- 10,9

Planeringsprojekt*Idrottsanläggningar mm*

Sätra ridanläggning	42,0	0,1	+ 41,9
Exploateringsprojekt	0	0,3	- 0,3
Skanstullshallen	34,5	0,1	+ 34,4
Af Chapman	68,0	0,6	+ 67,4
Knutby BP	11,7	0	+ 11,7
Summa planeringsprojekt	156,2	1,1	+ 155,1

Summa investeringsutgifter	383,2	239,0	+ 144,2
-----------------------------------	--------------	--------------	----------------

INKOMSTER

Reinvesteringar enligt plan	0	0,2	+ 0,2
Eriksdalsbadet	0	0,1	+ 0,1
Tillgänglighetsåtgärder	0	10,4	+ 10,4
Exploateringsprojekt	0	9,6	+ 9,6
Rinkeby BP	0	0,1	+ 0,1
Summa inkomster	0	20,4	+ 20,4

Investeringsnetto	383,2	218,6	+ 164,6
--------------------------	--------------	--------------	----------------

Totalt redovisas ett nettoöverskott om 164,6 mkr, varav 26,7 mkr avser förskjutningar inom planeringsramen, främst avseende Sätra ridanläggning där budgeten uppgick till 42 mkr medan projektet inte kunnat starta på grund av förseningar i planprocessen. På grund av ändrade förutsättningar och försenat genomförandebeslut i kommunfullmäktige avseende upprustningen av Af Chapman redovisas ett överskott om 67,4 mkr. Pro-

jektet beräknas starta under våren 2006. Byggnationen av den sedan flera år planerade Skanstullshallen har senarelagts på grund av förseningar i planprocessen och endast vissa programkostnader har bokförts under året. Det tilläggsanslag om 11,7 mkr som tillfördes nämnden i november enligt beslut i kommunstyrelsen avser upprustning med konstgräs på Knutby BP. Inriktningsbeslut kommer att föreläggas nämnden i februari 2006. Anslaget för reinvesteringar överskrider budget med 17,9 mkr, varav 13 mkr avser tillbyggnaden på Enskedehallen som delfinansieras genom den försäkringersättning som förvaltningen erhöll 2004 för Katarina Västra gymnastikhall. Resterande underskott inom reinvesteringsramen avser i huvudsak tidigareläggning av upprustningen av Stadion.

För att möta behovet av nya och förbättrade anläggningar har flera stora projekt för upprustning och nybyggnation av idrottsanläggningar genomförts eller påbörjats under 2005. Förvaltningen har under året också genomfört ett flertal större upprustningar och moderniseringar, t.ex. Stadions Lidingövägsläktare med nya installationer och ytskikt samt förändrad rumsindelning. Eriksdalshallen fick nytt yttertak, fasadrenovering, nya installationer, ny annexbyggnad samt en totalupprustning av lilla hallen. Zinkensdamms IP fick en ny östra läktare och omläggning av konstgräsfotbollsplanen och syntetbanorna för friidrottsverksamhet. Vid Enskedehallen påbörjades arbetena med att bygga till en träningsanläggning för gymnaster. På Sättra IP anlades en ny naturgräsfotbollsplan och en komplett A-anläggning med syntetbanor för friidrott. På Stora Mossens IP anlades två 7-manna konstgräsfotbollsplaner på den nedre grusplanen, och Åkeshovs sim- och idrottshall byggdes till med nya verksamhetsytor.

I simhallarna har programmet för verksamhetsutveckling möjliggjort nytt barnäventyrsbad på Tensta sim- och idrottshall, bubblpooler och gym på flera anläggningar samt en ny vattenrutschbana på Husbybadet. Samtliga bassängbad har under året försetts med ny lekplatsutrustning.

Underhåll och reinvesteringar är viktiga delar i att förhindra kapitalförstöring och för att skapa funktionella, tillgängliga och miljöanpassade idrottsanläggningar. Nämndens årliga reinvesteringsanslag och underhållsanslaget ger förvaltningen möjligheter att fortsätta arbetet med nödvändiga upprustningar och moderniseringar i det befintliga anläggningsutbudet. Förvaltningen ser det som mycket viktigt att underhålla såväl byggnader som verksamhetsytor för att undvika kapitalförstöring, och i programskrivningar avseende investerings- och underhållsobjekt, förordas användandet av hållbara material, t.ex. keramik och stenmaterial även om dessa är dyrare än mindre hållbara alternativ. Detta vägval minskar de långsiktiga underhållsbehoven.

Under året genomfördes omfattande och nödvändiga underhållsåtgärder i samband med investeringsåtgärderna på bland annat Eriksdalshallen och Zinkensdamms IP. Ventilationen i Enskedehallen har bytts ut, samtidigt som byggnation av en tillbyggnad för gymnastik har påbörjats. I Västertorps sim- och idrottshall har hanteringen av avfall blivit mer miljövänlig i och med anläggande av en ny miljöstation. I Västerort fortsatte upprustningen av Stora Mossens IP och på Åkeshovs sim- och idrottshall har det gamla entrépartiet ersatts av ett nytt. På samtliga sim- och idrottshallar har förbättringar och åtgärder genomförts under året.

Under året fortsatte Idrottsförvaltningen arbetet med att genomföra tillgänglighetsanpassningar av stadens idrottsanläggningar. Anpassningar och åtgärder för ökad tillgänglighet har under 2005 genomförts på Eriksdalsbadet, i Brännkyrkahallen, i Enskedehallen i vilken 4 hissar m.m. installerats samt på Åkeshovs sim- och idrottshall som fått en tillgänglighetsanpassad angöring och entré. Vidare påbörjades programarbetet för en utökad tillgänglighetsanpassning för Beckomberga sim- och idrottshall.

En specificering av utfallet inom investeringsbudgeten samt kommentarer per projekt redovisas i bilaga 2, och slutredovisning av Eriksdalsbadets utomhusanläggning och den första etappen av upprustningen av Stadion redovisas i bilaga 3.

Ombudgetering av investeringsanslag

På grund av stora förskjutningar jämfört med budget för flera stora planeringsprojekt har nämnden under 2004 och 2005 inte tillförts budgetmedel motsvarande oförbrukade medel, men trots detta har nämnden enligt beslut i samband med bokslutet 2004 rätt att disponera dessa medel. Vid beräkning av ombudgetering av investeringsanslag måste därför hänsyn tas till de anslag som tidigare inte ombudgeterats i nämndens budget. Hänsyn måste också tas till de förskjutningar som varit tidigt kända och därför inarbetats i budget för 2006. Denna nya modell för budgetering av investeringar försvårar uppföljningen av anslagen för de olika projekten. Förvaltningen anser därför att en återgång till tidigare principer med ombudgetering av resterande medel väsentligt skulle underlätta uppföljningen och administrationen kring investeringsbudgeten.

Med hänvisning till ovanstående föreslår förvaltningen att nämnden hemställer om utökad budget för investeringar om 73,1 mkr enligt nedanstående tabell.

<i>Mkr</i>	<i>Tidigare ej</i>			<i>Justerad</i>
	<i>Avvikelse enl. bokslut</i>	<i>ombudgeterat/ särskilt beslut</i>	<i>Avgår justerat i budget 2006</i>	<i>Ombud- getering</i>
Reinvesteringar enligt plan	- 4,8	-5,2	3,5	-6,5
Enskedehallen, försäkringsers.	-13,0	13,0		0
Idrottsanläggningar mm	26,7	42,6	-64,5	4,8
Konstgräsplaner	33,8	-0,3		33,5
Exploateringsprojekt	12,3	18,1		30,4
Skanstullshallen	34,4		-34,4	0,0
Sköndalshallen	-0,6	10,4	-9,8	0,0
Eriksdalsbadet	-3,0	3,0		0,0
Af Chapman	67,4		-67,4	0,0
Handslaget	-0,8			-0,8
Knutby bollplan	11,7			11,7
Övriga projekt	0,1	-0,1		0,0
Summa	164,4	81,6	-172,6	73,1

Ettårsuppföljningar

Förvaltningens målsättning är att följa upp större nybyggnadsprojekt genom en systematisk uppföljning och betygsättning av anläggningen och dess fysiska funktion då den varit i drift under minst ett års tid. Enligt verksamhetsplanen för 2005 skulle två sådana uppföljningar göras under året avseende Spånga fotbollshall och Sköndalshallen. Enkäter har skickats ut till berörd personal för de båda anläggningarna och en sammanställning bör föreligga under mars månad.

Värdeöverföring

Under 2004 genomfördes tillgänglighetsåtgärder i idrottsanläggningar och arbeten inom projekt som finansierades inom gatu- och fastighetsnämndens budget för sammanlagt 27 149 tkr. Motsvarande värdeöverföring har gjorts från gatu- och fastighetsnämnden till idrottsnämnden under 2005, vilket innebär motsvarande ökning av nämndens anläggningstillgångar.

Kapitalkostnader

Nämndens kostnader för avskrivningar och intern ränta har ökat väsentligt under senare år på grund av den ökade investeringsvolymen. Kostnaderna under 2005 uppgick till totalt 122,7 mkr, varav avskrivningar 61,1 mkr och intern ränta 61,6 mkr. Jämfört med budget medför utfallet ett överskott om 14,8 mkr på grund av förskjutningar inom flera projekt, bl.a. Af Chapman och Eriksdalsbadet samt projekt inom planeringsramen och reinvesteringsanslaget.

Integrerat ledningssystem

Inför tertialrapporterna i april respektive augusti genomför förvaltningsledningen och ekonomibyrån strukturerade genomgångar av ekonomiska förutsättningar samt uppföljning av hur verksamheten bidrar till att uppfylla de generella åtagandena med samtliga avdelningar, driftchefer och anläggningschefer. Uppföljning av verksamheten görs även kontinuerligt inom avdelningarna, främst driftavdelningen där huvuddelen av förvaltningens verksamhet bedrivs.

Nytt ekonomisystem

Förvaltningen införde stadens nya ekonomisystem Agresso i maj 2004, men utveckling av arbetsmetoder m.m. har fortsatt även under 2005. Under hösten 2005 påbörjades successivt skanning av externa fakturor, och sommaren 2006 förväntas samtliga fakturor hanteras elektroniskt med attest via webben. Förvaltningen har också deltagit i centrala referensgrupper för fortsatt utveckling av systemet.

Enligt planerna skulle förvaltningen under året ha gjort det möjligt för budgetansvariga chefer att ta ut rapporter med ekonomiskt utfall och personalstatistik direkt via webben. På grund av stor arbetsbelastning inom ekonomifunktionen har detta fått skjutas till 2006. Även den planerade utökade användningen av ekonomisystemets projektmodul har fått senareläggas.

IT-utveckling

Förvaltningens IT-arbete har skett med prioritering av projekt och behov i förvaltningens IT-råd som även upprättat en IT-projektplan för åren 2005-2006. IT-rådet har för egen del arbetat med utveckling av roll och arbetsformer. För detta arbete har rådet haft externt konsultstöd. Arbetsformer och regler för prioritering och tilldelning av utvecklingsmedel m.m. har dokumenterats och fastställts av förvaltningsledningen.

Förbättrade bokningsprocesser

Under 2005 har förvaltningens utveckling av system och webbapplikationer för bokning av lokaler och anläggningar fortsatt. En komplett kravspecifikation för ett nytt system för passage, kassa samt bokning av aktiviteter och simskola i simhallar har tagits fram. Kravspecifikation för nytt beslutsstödssystem har påbörjats. Utvecklingsarbetet finansieras genom medel från kompetensfonden.

Digitaliserad dokumenthantering

Det kompetensfondfinansierade projektet Digitaliserat ritninghanteringssystem har under året utvidgats till att även omfatta tekniska dokument som används i fastighetsförvaltning, och därmed ändrat namn till Digital Teknisk Dokumenthantering. Projektet syftar till att ta fram ett system för hantering av dokument, inklusive ritningar, som används i den tekniska förvaltningen av anläggningarna. Under årets första del fortsatte den sortering av fysiska handlingar per anläggning som inleddes under 2004. Under hösten har en förstudie påbörjats för att fastställa hur en implementering av ett system för digital teknisk dokumenthantering ska genomföras, samt vilka krav som skall ställas på systemet. Medarbetare från flera avdelningar deltog i förstudien som slutförs i början av 2006. Parallellt med förstudien har fortsatt gallring och sortering av ritningar genomförts.

Fastighetsregister

Fastighetsavdelningens projekt för att samla uppgifter om anläggningarna i en databas, Fastighetsdatabas, är en del i att ta fram ett styr- och stödssystem för verksamheten. Projektet syftar till att samla uppgifter i ett system för att säkerställa att flera kan tillgå uppgifterna på ett smidigt sätt samt möjliggöra uppföljning av anläggningen ur olika perspektiv, t.ex. utifrån de myndighetskrav som ställs på fastighetsägaren. I början av 2005 beviljades projektet medel ur kompetensfonden. Under året har en förstudie för att fastställa krav, behov och önskemål på ett framtida system genomförts, samtidigt som samarbetet för utbyte av erfarenheter med andra förvaltningar inom staden som upphandlar fastighetssystem fortsatte. Projektet genomförs enligt stadens projektstyrningsmodell, Lilla Ratten, och fortsätter under 2006.

Intern kontroll

2005 års internkontrollplan angav nio områden som prioriterades för kontroll. Arbetet kring intern kontroll har också inneburit bl.a. besvarande av revisionsrapporter, framtagande av riktlinjer och tjänsteutlåtanden samt revidering av balanslistor. I juni arrangerades ett seminarium om verksamhetsutveckling och Årsrapport 2004 för revisionskontoret och idrottsnämnden. En revidering av förvaltningens väsentlighets- och riskanalys slutförs i början av 2006 i samarbete med säkerhetssamordnaren.

Utifrån internkontrollplanen har följande granskningar genomförts:

- Förekomsten av och kostnader för konsulter
- Kontroll av föreningars medlemsuppgifter
- Kontroll om inköp och beställningar sker från upphandlade leverantörer.
- Säkerhet och rutiner vid badkassor
- Omfattning och kostnader för falsklarm
- Kontroll av system och förekomst av skade- och incidentrapportering
- Rutiner för evenemangsavtal och avtalsbevakning
- Uppföljning av kvalitetsgarantier på enheterna

Punkten om system för inköp av fordonsbränsle på enheterna har förskjutits till att genomföras som första kontrollpunkt 2006. Internkontrollens resultat har lämnats till ledningsgruppen för eventuella åtgärder. En rutin har införts som innebär att ansvarig för verksamhet som granskats får föreslå eventuella åtgärder/förändringar som sedan följs upp.

Resultat från internkontrollen redovisas i sammandrag i bilaga 10.

Lokaler

Under 2005 utökades idrottsförvaltningens lokalbestånd genom drifttagningen av den nya Sjöstadshallen (2 210 kvm) och den snart färdiga tillbyggnaden för gymnastik vid Enskedehallen (600 kvm). Antalet anläggningar uppgår till 215 vilket innebär en minskning med cirka 10 anläggningar under senare år. Minskningen orsakas främst av exploatering av ett antal mindre nyttjade grusfotbollsplaner för bostadsändamål. Den totala lokalytan uppgick i december 2005 till 252 500 kvm.

Aktivitetsytor

I samband med framtagning av de centrala nyckeltal som fastställts av kommunfullmäktige har en definition av begreppet aktivitetsyta framtagits. I nyckeltalen redovisas drift- och underhållskostnader fördelade på kvm aktivitetsyta både för inomhusanläggningar och utomhusanläggningar. Med begreppet aktivitetsyta ingår de ytor som är tillgängliga för allmänhet och föreningar och som används för idrotts- och motionsverksamhet, t ex bassängytor, spelplaner i hallar, ytor för gym, pingis, fäktning, skytte, budo, bowling, bollplaner, isbanor och friidrottsytor. Däremot inräknas inte omklädningsrum, duschrum och toaletter, korridorer, trappor entréytor, förråd, teknikutrymmen för fastighetsdriften. Inte heller de stora ytorna runt t ex bassängbaden, utomhus eller inomhus, inräknas i ytan. Detta innebär att aktivitetsytan i inomhusanläggningar blir betydligt mindre än den totala lokalytan. I genomsnitt uppgår aktivitetsytan i sim- och idrottshallar till 35 % av totala lokalytan, i simhallar till 25 % och i idrottshallar till 50 %. Den totala aktivitetsytan enligt denna definitionen uppgick till 1 000 000 kvm under 2005.

Den sammanlagda aktivitetsytan för utomhusanläggningar har under 2005 minskat något i samband med avveckling av sju grusfotbollsplaner som exploateras för bostadsändamål. Totalt rör det sig om cirka 20 000 kvm av totalt över 800 000 kvm för utomhusanläggningarna, vilket är en relativt marginell förändring.

Övriga redovisningar

Leasing

En sammanställning över förvaltningens samtliga leasingavtal redovisas i bilaga 8.

Nyckeltal

Under 2005 fastställdes nyckeltal för nämndernas verksamheter i kommunfullmäktige. För idrottsnämndens verksamheter anges fem nyckeltal:

- Nyttjandegrad idrottshallar
- Driftkostnader för anläggningar
- Underhållskostnader för anläggningar
- Nettokostnad per besök vid simhallar samt simhallsdelen vid sim- och idrotts-hallarna
- Föreningsstöd till barn- och ungdomar 7-20 år i relation till antal individer i målgruppen

Nyckeltalen redovisas i bilaga 5.

I bilaga 6-8 redovisas därutöver även nyckeltal för idrottsanläggningarna i likhet med tidigare år, besöksstatistik i simhallarna samt nyttjandestatistik.

Nämndens verksamhet

Nämndens sammansättning och en sammanfattning av nämndens verksamhet under året redovisas i bilaga 9.

Kommunfullmäktiges uppdrag

Gemensamt datoriserat bokningssystem

I ärendet Stadens politiska organisation (SPO) – Demokrati och ledarskap Insatser för fördjupad demokrati, Del 2 (utl. 2005:6) KF 2005-01-24 fick idrottsnämnden i uppdrag att utreda ett gemensamt datoriserat bokningssystem för lokaler m.m. i enlighet med föredragande borgarrådets förslag.

I utredningen framgår att idrottsnämnden skall ges i uppdrag att svara för bokning av stadens samtliga mötes- och aktivitetslokaler. Detta skall göras på ett användarvänligt sätt samt att respektive lokalhållare skall ha ”full” överblick över bokningar.

I det arbete som för närvarande pågår med uppgradering av befintligt internetbokningssystem, Interbook, och som finansieras via kompetensfondsmedel, ingår den delegerade bokningshanteringen. Genom en gemensam och samlad databas via idrottsnämndens försorg kan en samlad bokningshantering och uppföljning ske. Detta samtidigt som bokning kan ske av kund direkt via Internet eller av anläggningspersonal där så önskas. Genom att ha tillgång till en alltid uppdaterad databas med aktuella uppgifter kan service till kunden lämnas där helst kunden söker kontakt i staden. Detta torde innebära en förbättrad service i form av 24 timmars tillgänglighet samtidigt som en

samlad uppföljning av nyttjandet kan erhållas. Uppgraderingen av befintligt system beräknas för närvarande till hösten 2006.

Antidiskrimineringsklausul

Enligt beslut i kommunfullmäktige i januari 2005 skall samtliga nämnder tillämpa en särskild antidiskrimineringsklausul i alla upphandlingar av varor och tjänster för att motverka diskriminering.

I nämndens samtliga upphandlingar ingår en diskrimineringsklausul motsvarande den som anges i uppdraget.

Plan för jämlikhet, integration och mångfald

Enligt beslut i kommunfullmäktige i maj 2005 antogs planen ”Lika möjligheter – Allas ansvar” för jämlikhet, integration och mångfald, och beslutet innebär också att samtliga nämnder ska arbeta enligt planen och beskriva vilka insatser som görs under året och vilka åtgärder, inklusive tidsplan, som planeras på lite längre sikt i tertiärrapporter och verksamhetsberättelser.

Idrotten är en av samhällets mest integrerade arenor. Ungdomar med invandrarbakgrund är i lika stor utsträckning som andra delaktiga i utbudet av olika idrotter. Undantaget från denna positiva bild är flickor med muslimsk bakgrund. Nämnden har inrättat särskilda tider på vissa badanläggningar då enbart kvinnor är välkomna. Särskild kvinnogympa för muslimska kvinnor och arrangemang som särskilt riktar sig till kvinnor har också genomförts.

Förvaltningen har också gett bidrag till Stockholm idrottsförbund Stockholmskorpen för ett idrottsskoleprojekt på mellan- och högstadiet. Projektet riktar sig främst till invandrarflickor. Även inom ramen för ”handslaget”, Riksidrottsförbundets projekt för att öppna dörrar för fler till idrottsföreningar, deltar idrottsförvaltningen med en projektanställd för att underlätta för stockholmsidrotten att skapa nätverk mellan skolor och idrottsföreningar i alla stadsdelsförvaltningar.

Förvaltningen kommer att redovisa det fortsatta arbetet med dessa frågor i samband med tertiärrapporter och verksamhetsberättelser.

Gymupphandling

Under 2005 slutfördes upphandling av gymtrustning till 7 av stadens bad och sim- och idrottshallar. Det var tredje försöket och tredje gången gillt. Upplägget var en renodlad förhyrning av gymtrustning och inte som tidigare ett intäktsdelningssystem. Förvaltningen hade en utomstående konsult, Affärsconcept AB, som medverkade i genomförandet och genom sin kompetens aktivt bidrog till slutresultatet. Här medverkade också stadens juridiska avdelning på ett förtjänstfullt sätt i hanteringen av överklagandet av upphandlingsresultatet. En politisk referensgrupp följde också hela upphandlingsarbetet från förfrågningsunderlag till slutgiltigt förslag.

Årsskiftet 2005/2006 bytte förvaltningen leverantör till Concept Motion AB från Jönköping som i minst fem år framåt står för leveranser, utbildning och service med option till ytterligare 3 år.

Utredningar och domar

Inom förvaltningen har under året handlagts ett stort antal ärenden av juridisk karaktär av allehanda slag. Vanliga ärendetyper är ärenden rörande lokal- och markupplåtelser, upprättande av samarbetsavtal i olika former, upphandlingsärenden samt skadestånds-ärenden. Flera skadeståndsärenden rör personskador hos besökare på anläggningar.

Inom förvaltningen har under 2005 handlagts ett flertal rättstvister. Av dessa kan nämnas skadeståndsmålet mot Budget Golf AB rörande ett uppsagt avtal avseende golfverksamhet på Årstafältet. Av bolagets yrkanden på ersättning på cirka 10 mkr, fastställde tingsrätten förvaltningens skadeståndsskyldighet till 1 mkr och lämnade yrkandet utan bifall i övrigt. Båda parter har överklagat domen.

Två andra långdragna tvister som handlagts, men inte avslutats, under året är dels ett skadeståndskrav från restauratören på gamla Eriksdalsbadet som stämt förvaltningen med yrkanden på ersättning med cirka 1,5 mkr (förvaltningen yrkar att käromålet skall ogillas i sin helhet) samt förvaltningens krav på ersättning från Svemo i följd av speedwaytävlingar på Stadion 2004.

Förvaltningen har under året anklagats för flera fall av diskriminering på grund av funktionshinder. Dessa ärenden har lösts i godo efter förhandlingar med Handikappsombudsmannen. Vidare har information i olika juridiska frågor fortlöpande lämnats till förvaltningens enheter, t.ex. i specifika ärenden eller generellt vid nyheter. Medverkan har också förekommit vid utbildning.

I samband med byte av leverantör för gymtrustning har en tvist angående hyresavtalet uppkommit mellan tidigare leverantör och förvaltningen. Förvaltningen har under hösten innehållit en del av hyran. Stämningsansökan mot staden har på grund av detta inlämnats av tidigare leverantör till Stockholms tingsrätt under januari 2006.